

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నవంబరు 21-వ తేది బుధవారము

No. 194

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శార్దూమాస శుద్ధ సవతి

సంచిక ౧౯౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారితో కలవేలు.
తొంగి తొంగి చూడవలెను. పొడిచుకొని
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంటుల కడిచును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గులు తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుమ్ముదార్ఠములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
పంచభావ చీటి చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-1-0-10-0
డబ్బా 1-1-0-0-0 లు.
వ్రతయింట ముఖ్యముగా నుండవలసివచ్చి.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టిపిథి, మృదాను
10. ఫిర: 'ద్దు, ఫోర్టు, పోలాయి

ఈ పటమును శ్రీ సైన్యమునకు పంపింపవలెను.

సుప్రసిద్ధమైన డి. వి. యస్. గుప్తగారి మంజరి హేర్ టానిక్

కోరికల నభివృద్ధి కలిపి కుమ్మరి రోగిలవలె
నలుపుదనము నిచ్చును. దిగులు పెంట్టుకొను వ్యయపు పలు
చును. ఇందు బాదంతయులు వగయరా ఓవధు ౪ చేరియుం
డుటవల్ల కష్టలక్షణ, మెదడునకను మంచిమందు నిచ్చును.

6 బో: బుడి 1 కి రు 1-6-0.

పరిమళద్రవ్య పరిశ్రమలందు ప్రసిద్ధి పొందిన నిపు
లులగు డి. వి. యస్. గుప్తగారివల్ల తయారైన కెట్టు
హేరాయిలు, పా మెట్టు, బ్రిలియండ్లెక్స్, సోపు
పాడెక్స్, లైమ్ జూస్, సర్కిల్, రోసెలవె, డి, ఉడకలెక్స్,
వాలెక్స్, పగయిరారకములు అది ఉత్తమమైనవి గలవు.

ప్రాప్తి:-- డి. వి. యస్. గుప్తగారివల్ల తయారైనవి.

జేమ్స్ పర్ ప్యూమరీ కంపెనీ,

288 గోవిందపయ్య నగర్,

(బొంబాయి ఆర్యభవత్ ఎడట) మద్రాసు.

ఏజెంట్లు:--

డి. వి. భద్రం అండ్ యమ్. రామమూర్తి కంపెనీ,
కాకినాడ.

ప్రపంచమును భ్రమింపజేసిన యోగీశ్వరుడు

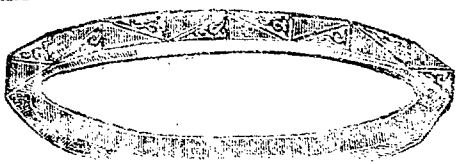
వీరిమాహాత్మ్య మత్యద్భుతము

శ్రీస్వామి సీతారాంగారు
సర్వభాషామూలము, కలిగిన కందు
అన్ని, గ్రంథక ప్రావీణములు,
భగవంతుడు. అన్ని బాధలపై మృత్యుం
డుడు. మహారాజులు, రాజులు,
స్వామిమూర్తులు పరీక్షించి చూచి
అనేక యోగ్యతా పత్రములు ఓపరి
యైనారు. వాటిని పరిశీలించుట,
నిశ్చయములు.

1. వజ్రకల్పము రక్తవృద్ధి, సరములకీ, మేధావి,
త్యక్తు, పుంసత్వము ఇచ్చుటయే కాక, ఏకగ్రంథమును,
అత్యంతవంతి వేగమున, చంద్రునివంటి కాంతిని కొనసండు.
కఠినమందు వ్యాధిరాక కాపాడును. 4 బో: బుడి రు 8-0-0.
2. మహాగంధకరసాయనము కన్యకాగము, కఠ
మేహం, గ్రంథి, కఠమాల, భగంధరము, తీవ్ర ప్రవాహము,
పాడలు చీటికి అత్యద్భుత జోషము. బుడి 1-1-0 రు 8-0-0
3. జీర్ణకల్పం ఆశ్మయ, గుల్మము, పక్కముల, పరి
కామములు, భేదము, ఉబ్బసము, వాంతి, యింక ననేక ఉద్ర
కోగములకు అర్చి కేవలమున జోషము. బుడి 1-1-1-4-0
5059 స్వామి సీతారాం ఆయుర్వేద డిపో,
2/174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఇంటివద్ద సౌఖ్యముగాను శాంతిగా నుండవలసిన

మీనగలము యాచినవ వానివల్ల కొనదు
సెంట్రల్ జోస్ ఫ్ అండ్ కంపెనీ,
నగలవర్తకము, వేపరి మద్రాసు.

1. రాళ్లతో, బంగారు పెండి వాణ్యమునకు, 2. మంచివనితన
మునకు, 3. పత్తిమహావీరము తయారుచేయుటకు, 4. పకాలము

నకు యిచ్చుటకుమిగల ఖ్యాతిగాంచియున్నారు.

డెయిడ్ సెల్టింగ్ నందు, సరిపడవలయుండు ఆరితేరినవారు. నలయవారలకు కేలలాను జాచిరముగా వంకబడును.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:-- ముక్తేశ్వర ఠాకూర్ గారు)

ప్రతివృత్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు

నిండరాకాటిలో నుండు థాకూర్ నేటు కాగితములు

జోగు బిరుదులు: పండితము

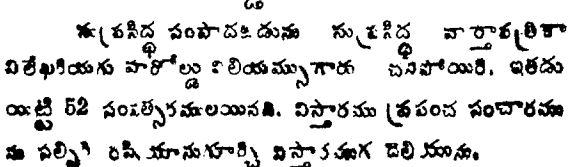
ధర రు 2 8

హస్త భిర్యులు వల్లెకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానియము, 7, తంబుకెట్టిపిథి, మృదాను.

నువర్త సుందరరసము పవా మేహములకు ను
జి. 11 11 వేటూరి
కొంజకాశ్మీరీచే కవికెట్టిపిథివచ్చి. ఎటువంటి పవామేహ
ములను నుండును. ఇకాశ్మీరీచే అనవసరము. 10 మృత్యు
వృ. 5/ వామనిధి ముండుకో వంకబడును. 2125
3 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానియము, ముక్తేశ్వర, కన్నా.

(రాజావరము) కూర్చు గోదావరికి జలా

ప్రాచీన శంకరరావుగారి
కార్తీకార్ప గ్రాంథ సర్కసు
విశాఖపట్నములో నేటినుండి
5 దినములు వరకు మాత్రమే
ప్రదర్శింతురు

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, పశువులు మున్నగు
వాటి అద్భుతపనులు చూడతగినవి.
బి. వి. కేబుల్ పాల్ నాయకు, జనరల్ మేనేజరు

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్
టైప్ ఆమ్యూరెస్
కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో
యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

హిందూ ప్రాంతం నెం. 50-52 చర్చిగేట్ స్ట్రీట్
మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలకు మించినది.
ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్
చేయడమైనది. (4617)
యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి,
ఆంధ్రజిల్లాలకు ఫిఫ్ వ జేంటు
ఫిఫ్ వ జేంటు. పి. సి. మదరాసు.

Durga Medical Hall, Bezwada.

గనేరియామిక్చర్

గోల్డ్ గోల్డ్ డాక్టర్ వేద కేలు యోగ్యత ప్రకటించినది
(1) ఎటువంటి కేసీకేసును నివారించి మూత్రము
విడుచునపుడు గలగు మంట మరుగున యింజక్షన్ లోను
పిచ్చికారీలను మిత్రము లేకుండా గ్యాంగ్ లోగా 8 రోజు
లలో పోగొట్టును ఇది సీసా 1-కి రూ 8.0-0.
(నాల్గవ సీసా కన్నవారికి పొట్టులు పులు పుచితము)

మూర్ఖరిప్తము

(2) ఈమెరు యెటువంటి మూర్ఖరిప్తము యొక్క పని
తీర్చివేయించునది మూర్ఖరిప్తము గ్యాంగ్ లోగా 8 రోజు
లలో పోగొట్టును ఇది సీసా 1-కి రూ 8.0-0.

పాడలకులైలము

(3) ఈమెరు యెటువంటి పాడలకులైలము యొక్క పని
తీర్చివేయించునది పాడలకులైలము గ్యాంగ్ లోగా 8 రోజు
లలో పోగొట్టును ఇది సీసా 1-కి రూ 8.0-0.

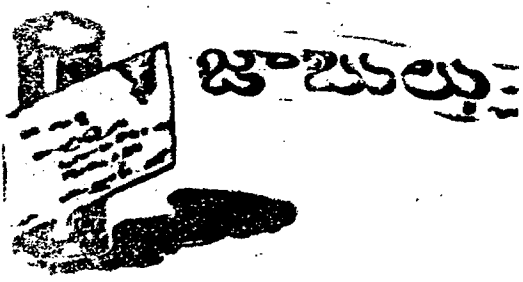
కుకనప్తము

(4) ఈమెరు యెటువంటి కుకనప్తము యొక్క పని
తీర్చివేయించునది కుకనప్తము గ్యాంగ్ లోగా 8 రోజు
లలో పోగొట్టును ఇది సీసా 1-కి రూ 8.0-0.

కురువర్చని

(5) ఈమెరు యెటువంటి కురువర్చని యొక్క పని
తీర్చివేయించునది కురువర్చని గ్యాంగ్ లోగా 8 రోజు
లలో పోగొట్టును ఇది సీసా 1-కి రూ 8.0-0.

దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ

కొండల్లి

భారతమాత పుత్రతల్లింబులలో నొకరగు పాఠశాలసింగ
మాను నగు శ్రీ లాల్ బాబురావు గారి ఆకస్మిక మరణమును
గూర్చి తమవిచారమును దెలుపుటకు మా గ్రామమునది శ్రీకృష్ణ
వైద్యరాయ గ్రంథాలయము 18 తేదీన మూడుబడియెను.

వేం. సీతారామయ్య.

చెన్నపురి పద్మశాలి పరపతిసంఘము లిమిటెడ్
మద్రాసు

పై కరణి సంఘముయొక్క కాలన వర్షి కోర్కెను
హాజరు చేసి పట్నం సిద్దార్థునిపేరి 85 నెంబరు భవనమును
1928 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 25 తేదీ ఆదివారము వధ్యాన్నము
2 గంటలకు జరుగగలను. మ. రా. రా. శ్రీ పిట్టి కుమారస్వామి
మిత్రులుగా బి. యె. అగ్రాహారాధిపత్యము వహించెదరు.

బి. రాజగోపాలు శెట్టి, కార్యదర్శి.

రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారి స్మారకసభ

ఆంధ్రలోకము సందర్శయించు పేద ప్రతిజ్ఞ గాంచి,
శ్రీ శ్రీమత్ సమగ్ర రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకార్థము వారి
స్వీహితలయొక్కయు, బంధువుల యొక్కయు ప్రోత్సాహమున,
ఏటేలు సమావేశమగుచున్న సభ యీ సంవత్సరము
జనవరి నెల 25 తేదీన సమగ్రమై పాదములు 9 వ తారీ
ఖన, మనువటికన్నన, జయప్రదముగా జరిగెను. మజిలీయొక్క
విశేషము ఏమనగా, యీ సభను ఆంధ్రకరించిన అంగకామము
లలో, కొంతమంది ఆశ్చర్యమివ్వెను, యీనెల 18 వ తేదీ, స
మావేశమై, జాతిమత భేదములు లేక, శ్రేష్ఠిగారిని విందార
గించి, శ్రేష్ఠిగారి కుటుంబమునకు అత్యుపాదము గలిగించిరి.
ఈ నెల 9 వ తారీఖన కూడిన కమలాదేవి తాతల సభయం
దు, శ్రీకృష్ణ లక్ష్మీనగారి గృహిణియగు దుర్బితాదేవి యను
లతాంగి అగ్రాహారాధిపత్యము వహించిరి కనకాంగి అనదగు
శ్రీమతి కుంజమ్మగారు ముఖ్యులుగా లేటూటలతో గంభీర
ముగా సభోద్దేశముల గూర్చి ఉపన్యసించిన, వీరక బహు
మానములబడెను, సంవత్సరముయొక్క ఉపవాస
ములు కొన్ని విధిగాను, కొన్ని సంవత్సరములుగాను జరుప
బడెను.

బహుమానముల బొందిన యొవ్వత శిరోరత్నములు
(1) శ్రీమతి గంధం అమ్మమ్మ గారాగారు, (2) శ్రీమతి, హెచ్.
నెంబరుమమ్మగారు, (3) శ్రీమతి కె. పానుమమ్మగారు,
(4) శ్రీమతి పండిత వెంకటాక్షమ్మగారు, (5) కుమార్తె
గంధరాజుగారు రదియించి ప్రభుత్వముగల పండిత పులకరి
కమలాదేవి దేవిగారు వీరందరికీనీ ఉపయోగములైన పెట్టె
గ్రంథములు బహుమానము లివ్వబడెను. ఇదిగాక మొదటి
సభయందు భాగ్యలక్ష్మి (32 + 22) 44 రూపాయలున్న,
మాడవసరానికి 10 రూపాయలున్న బహుమానముగా యివ్వ
బడెను.

సభకు విచ్చేరిన కాంతాలబాసలందరను బహుశిరుల
సత్కరించబడిరి. రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారి ముఖ్యులయొక్క పహా
యములకు వారి చిన్న కొడుకు యాదీవరయ్యగారు
శ్రీమతి స్వర్ణమ్మగారి, చాచమ్మమ్మ, శ్రీధర్లమ్మ యీసభను
ముఖ్య సభిమిక్కిలి ఆహ్వానముగా జరిగెను. ఇట్టి సభలు తలు
నొట్ట దురదరికీ జోధాధారము లేజములగుగాక! వ్రాయబడిన
వ్యాసముల రమయము సంఘసేనను ప్రోత్సహ పరచుటకును
వైద్యశాస్త్రజ్ఞానము హృదయకాంక్షలందు నెలకొల్పుటకును,
ఉపయోగకరమైన సూచనలు" కవ్వతరమైనను చక్కని వ్యాస
ములు వ్రాయబడెను, జయంతింబు నుభవించుగాక!

విశాలాక్షి.

కుకనప్తము కుపానులో చిన్న చిన్న నాకలకు చాల
నష్టము గల్గెను. ఎంతమంది పోయినది పూర్తిగా తెలియలేదు.
బ్రద్దలై ఇతర నాకా సిబ్బందిగారి ఏమియు తెలియలేదు.

స్త్రీసనాతనధర్మమండలి
గుంటూరు

అరండల్ పేటలో జరుగుట

ఇరువదియేడవ వారి కోర్కెను ఈనెల 1928వ సం॥
విభవసం. ఆశ్వయుజ బహుళ 7 ఆదివారము 4-11-28 మొదలు
మాడు రోజులు సుమారు 500 మంది ప్రేక్షకులతో జయప్ర
దముగా శ్రీమత్ వావిలికొలను వెంకటరమణారావుపంతులు
గారి ధర్మపత్ని శ్రీమతి పద్మావతిమ్మ బి. ఎ. గారి యాజమా
న్యమున జరిగినది. అందు మొదటి దినమున ఉదయము శ్రీ
కృష్ణ-దేశమాత-గాంధీ మహాత్మ్య పటములు మంగళవాద్యము
లతో నూరేగింపు, వేదపఠనములతో శ్రీకృష్ణార్చనము, ప్రార్థన,
మంగళములతో ముగింపు. బంధుమిత్రాది సామాజికులతో
భోజనాదులు జరిగిన పిమ్మట మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు
ప్రారంభించి సభ జరుపబడినది. ముందు అధ్యక్షురాలి ఆస్వా
దము ఉపన్యాసము. త్రైవిద్య వేద్యలును ఈమండలి కార్య
దర్శినులును, అగు ఇప్పగుంట వేంకటాచార్యగారికి సామాజికులు
పండితపాత్రిశికము లర్పించుటయు, పండిత విషయకోప
న్యాసమును, మండలి వారి కరిపాట్ల కార్యదర్శిని నివేదిక, సంగీ
తము, మంగళములతో ముగింపు. మరునాడు మండలి ప్రక
భాండాగారమును గురించి ప్రెవారి అధ్యక్షతక్రిందనే జరుప
బడినది. తర్వాత, శ్రీమద్భగవద్గీతానుభాషణ మధురపాన పరనశీ
కృతులు, శ్రీమతి చిత్రపు రాధాకృష్ణమ్మగారి హరికథాకాల
క్షేపము, విందనములతో ముగింపుగల్గినది.

మాడవరోజు మధ్యాహ్నం 2 1/2 గం. ప్రారంభించి గుం
టూరుపట్టణ వాస్తవ్యులును, శ్రీమంత కుటుంబిణులును, గౌర
వనీయులును అగు సంగీతవిద్యార్థిణులును భక్తినియసంప
న్నులగు స్త్రీరత్నములందరవారివారి ఆభ్యాసానుసారము వీణ
తంబుర, ఫిడో, హార్మోనియం మొదలగుయంత్రసహాయమునను
గాత్రమునను ఆత్మంతభక్తియుక్తముగాపాడి సభ్యులను సుస్థులను
ఆనందాబి నోలలాడించిరి. సంగీతకళానిధులగు స్త్రీలయొక్క
సమావేశము చూడ సేత్రానందము, వారిపాట వినినవ శ్రవణా
నందము గలిగించినది. ఇట్టి మహాసంఘము గానమును జనరంజ
కము జేయింప శ్రీమతి బాలాంబగారు పూనుకొనిరి. మాడ
నదినమున శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు రథ్యక్షతవహిం
చిరి. శ్రీమతి పద్మావతి కామేశ్వరమ్మగారు పాత్రచర్యమును
గూర్చి సంస్కృతతోపన్యాస మిచ్చిరి. తాగదాబిల్లువిషయ
మై కూడా కొంతవర్ష జరిగినదిగాని, రజస్వలానంతర వివా
హమునకు మండలివా రొప్పుకొనలేదు. మూడుదినములు సభ
జయప్రదముగా జరిగినది.

కొప్పరి వెంకటరత్నమ్మ.

క్రమేణ మాకాతాదారులసంఖ్య
వేనకువేలుగా వృద్ధియగుటకు
గల
ముఖ్యకారణముల గమనింపుడు!

1. వారి ఇష్టము మేరకు సకాలమునందు
నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
2. స్వచ్ఛమైన కాసులను, సీమవెండిని
యివయోగించుట,
3. వారికాలమును వృధాపుచ్చక వచ్చి
నదే వారిపని తక్షణమే గమనించుట,
4. ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యాస
నము లేకపోవుట,
5. నగల విషయములో ప్రజలకు సహాయ
ముచేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
6. న్యాయమైన ధరలు, న్యాయమైన పని
తనము మున్నగునవియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 1842
125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd ,
BANGALORE CITY.
WANTED.

General and District Agents in all important centres of the Madras Presidency, Travancore & Cochin. Liberal contracts covering definite territory with Head Office connection and with power of appointment of Sub-Agents. Request details for our Remunerative proposition.

V. RANGASAMY Esq.,
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, Bangalore City.
Messrs. P. K. RAU & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency
33, Mukernallamuthu St., G. F. Madras.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

స్థితికి స్తన్యమును వృద్ధిచేయును

8814

తల్లికి, బిడ్డకు ఆరోగ్యమును పెంపొందించును.
ఆయుర్వేద నిలయమా, బెజవాడ.

మోస
పోకుడు
నెం 1.

Dhariwal
LONG LIFE
WOOL WEAR

LOHI

లోహియలు యీక్రింది రంగులలో దొరుకును.

నలుపు	కారునారింజ	పాతబంగారపు రంగు
నారింజ	పొడుమురంగు	ఆకుపచ్చ
ఎఱుపు	నేవిల్లు	గులాబి
తేగురు	బొంబాయి ఆకుపచ్చ	ఆలివ్
	బూడిద	
ఊదా	లవంగపట్టు	రాయల్ బ్లూ
పసుపుపచ్చ	సింధూరవర్ణము	కారు సింధూరము
తేలేసిలం	కాకిరంగు	పలకరంగు

సైజు 108 "X54." 1 కి రు 7/4

Manufactured by
THE NEW EGERTON
WOLLEN MILLS COMPANY,

(Branch of the British India Corporation Ltd.,

DHARIWAL

లోకల్ ఏజెంట్లు

PUNJAB

మెసర్స్: పాథాంజి జవర్ చంద్. ఓకోపేట బెంగళూరు

మెసర్స్: వాచాలె. కె. యల్. సన్స్. కన్నూరు

మెసర్స్: పూల్ చంద్ నాన్ చంద్ పా పంచకువ

అహ మ దా బా దు.

పాతివ్రత్యం

(గుంటూరు స్త్రీ సనాతనమండలి వార్షికసభలో చదువబడెను)

ఆర్యా:

స్త్రీజానుత్పత్తయే భూషణం పాతివ్రత్యం, పతిశేషతం లక్ష్మ్యం యస్యాస్మా పతివ్రతా, తస్యా భావః పాతివ్రత్యం ఏతద్వ్రతం స్త్రీణా మస్మాక మవిశేషమచరణీయం, ఆర్యధర్మ స్వవస్థాయాం ఆశ్రమవిషయః, పునఃఆశ్రమేషు గృహస్థాశ్రమః అనుత్తమ ఇతి నిర్వచనీయం, అత్రగృహధర్మ స్త్రీపురుషౌ రభ్యస్యద్వా చక్రే ఇవ సర్వప్రవృత్తిమాలం, "యథాస్థానేన చక్రేణ నరభస్యగతిః" తథాహి స్త్రీపురుషయోః పరస్పరాశ్రయం పరస్పరానువర్తనం వివా సంసారోయ మలంభ్యాభివృద్ధి, తస్మాదేవ స్త్రీధర్మనిచారే స్త్రీజానుత్పాదకంపతివ్రతా నియమస్య పరిపాలనావసరః ప్రతిపాద్యతే. నూనంహిలోకే స్త్రీణాం పాతివ్రత్యేనచతుర్థం పవిత్రం వస్తునవిద్యతే. శిలంపరం భూషణ మితి భర్తృహరిః.

గృహంపాతివ్రత్యమాలం హి, సంసారః గృహమూలో హి, అతివిన పాతివ్రత్యేనైవ లోకోయం స్వస్థః భవతీతినాతి శయోక్తిః, యా పతివ్రతా గృహిణీ సైవావ్యతిరేకాధూత్యా గృహం స్వర్గతుల్యం కరోతి గృహిణీ గృహముచ్యతే యాదృశీ గృహిణీ తాదృశగృహం. నిర్మలాచారవత్స, స్త్రీయః చిత్తం సదామృద్రం సుఖపూర్ణంచవర్తతే మమయివముఖంచ ప్రసన్నం దృశ్యతే పాతివ్రత్యమేవ స్త్రీజానాయాపం. దూష మితి రూప నహి.

పాతివ్రత్యంనామ గృహే పతిపుత్రాదీనాం తోషః యథా యథావాకాదికరణంవా శాకాదికరణం వేతి ప్రాకృతా భిప్రాయః అస్మకృద్ధ్యే ప్రచలితా ఏతదన్యాయం | ఆహార నిద్రాభయాదిషు వయంపశుప్రాయాః | నాధికం | బుద్ధ్యా, ధర్మ జ్ఞాన అస్మాకం మానుషత్వం, స్త్రీత్వం పురుషత్వం వా సిద్ధం భవతి | స్త్రీగృహిణీధూత్యా యథావా గృహం నిర్వాహయేత్ యథావా పురుషస్యహృద్యంభవీయంచ సాహచర్యం భజేత్ ఏతత్సర్వమపి ర్యయతానుసారేణ శ్లోకేస్మిన్ నిబన్ధ్యతే ||

"భార్యావంతః క్రి మావంతః, సభార్యా గృహమేధినః భార్యావంతః ప్రమాదంతే భార్యావంతః శ్రీయాన్వితాః సఖాయః ప్రవివిత్రేభవంతే త్యేతాః ప్రియంపదాః పితరోధర్మ కాశ్యేషు భవంత్యా ర్హస్యమాతరః కాంతారేషుపి విశ్రామా జనన్యాధ్వనికస్యనై యస్సదార స్సనిత్యాస్యః తస్మాద్దారాః పరాగతిః. ఏవం స్త్రీయః యదాకార్యేషుదాస్యః సంత్యసి కర జేషు మంత్రివత్ పురుషం నయమాగ్నేః నేతుం సమర్థాభవంతి తదైవతానాం పాండిత్యం ప్రగల్భతావ, ఏతాదృశోవినయవిశేషః పురుషజామివ స్త్రీణాంచ సద్విద్యామూలః తిష్ఠతి. ఆర్య స్త్రీపురుషజాంఆర్యభాషైవభాషాతదతావి ద్వైవసద్విద్యాభవతి ఆంగ్లవిద్యాం పతిత్యా స్త్రీయో నాపురుషవా ఆంగ్లప్రాయా భవంతి, దినేదినే ప్రత్యక్షమమపశ్యామః, ఏతదకార్యమితి మే ముతిః, ఆర్యధర్మస్య అన్యధర్మస్యచ మహాన్ భేదోవర్తతే, అత ఏవ ఆర్యధర్మరక్షణపరాయణానాం తపశుమాలం ఆర్యవి ద్యాభ్యసనం అత్యంత మాచరణీయమితి బాలానామపి స్పష్టం ఆర్యనాశీమణయః సీతాచంద్రుతీ ఇత్యాదయః యన్నామస్మ రణంకృత్వా తాపత్రయమధ్యే ఏకక్షణమాత్రమపిసుఖం శాంతిం చలభామః తాస్సర్వాః ఆర్యవిద్యామతలాః, ఆర్యధర్మానుసారిణ్యః ఆసన్, సీతాయాః పత్యమరక్తిః, చంద్రుత్యాః పతిస మర్మణం ద్రౌపద్యాః పతిసాహాయ్యం ఇనంహి ఆర్యపతివ్రతా లక్షణం. అన్యదేశేషస్త్రీయః పతివ్రతాస్సంతు. తానాం అస్మ ద్దేశీయానాంచ మహాదంతరం వర్తతే, అత్రత్యానాం స్త్రీపురుష జాం సంబంధః ధర్మసంబంధః. అస్మేషాంతు అర్థసంబంధోవా, కామసంబంధోవా, అర్థకామాభ్యాం ధర్మోహ్యాధికః శతకుణేన. ఆర్యాజాంస్త్రీజాం వా పురుషజాం వా పరమార్థానాం పర మాధోపాధర్మ్యః. ధర్మమాలం హిసుఖం. తస్మాత్ ఆర్యధర్మసా ధస్య యన్ములయంత్రంపాతివ్రత్యంవర్తతే తస్యచోవాక్రమ్యభి చరామః ఆనుచరామః ఏవమపి పరోధర్మ్యః.

ధర్మవిమాతోహంతి ధర్మోరక్షతి రక్షితః.

దోషాః కుంతన్యా ఇతి పునః పునః ప్రార్థయే.

పన్నాల కామేశ్వరమ్మ.

సీమ కమలములకు
(బ్ల్యాజాగరు రకము)

బోగితాత్ మంగల్జి
కంవెని,

రస్తాల యభివృద్ధి, విషయవిచారణ సంఘము

నివేదిక తయారుచేయబడినది

రోడ్ల యభివృద్ధికి పెట్రోలియముమీద
రెండణాలు హెచ్చుపన్ను విధింపవలెను.

దీర్ఘ, నవంబరు 19— రోడ్లయభివృద్ధివద్దకునుగూర్చి
విచారణసంఘము నియమింపబడియుండెను.
ఈసంఘమునకు ఎం.ఆర్. జయకర్ గారు అధ్యక్షులు. ఆసెన్టీ
సభ్యులు ఆసీతులు యావిచారణసంఘములో నియమింపబడిరి.
వీరి నివేదిక ప్రకటిత మైనది. విచారణసంఘసభ్యులందఱును
వీకగ్రీవముగా ఆమోదించి నివేదికలో యీ క్రిందివిషయ
ములను వ్రాసిరి.

వ్యవసాయ కమిషనువారు ఇదివరలో యిచ్చిన సలహా
లను యీ సంఘమువారు ఆమోదించిరి. భాగ్యములు వల్లెరా
వంటి వరకులను వర్తక స్థానములకు రైతులు చేర్చుటకై తగిన
సౌకర్యము లుండవలెననుట నిజము. ఆయాప్రాంతముల ప్రజల
సాంఘిక సంబంధమునకును రాజకీయ వ్యవహారములకునుగూడ
రస్తాలు విరివిగానుండవలెను.

రోడ్లను నిర్మించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వములవారును
లోకల్ బోర్డులవారును చేయుచున్న కృషి సహాయములు పరిపూ
ర్ణములేదు. ఈ రోడ్ల నిర్మాణము దేశమునకును సంబంధించిన
ప్రయోజనముగలవలెననుట రాష్ట్రీయ గవర్నమెంటులును లోకలు
బోర్డులును చేయుచున్న ప్రయత్నములు చాలబలేదు. కను
కను కేంద్రప్రభుత్వమువారు కొంతభారమును వహించవలసి
యున్నది.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కేంద్రప్రభుత్వము లప్పగించిన
అధికారులను నిర్వచించు నిబంధనలలో రోడ్ల విషయము
కేవలము రాష్ట్రీయ విషయముగా పేర్కొనబడెను. కాని యీ
నిబంధనలను సవరించవచ్చును.

రోడ్ల యభివృద్ధికి వస్తుక కేంద్రప్రభుత్వమువారు
ద్రవ్య సహాయమును ఇచ్చుదు వచ్చుచున్న ఆదాయ
ము లో నుండి యి వ్వస కర్కర లేదు. రోడ్ల
యభివృద్ధికొరకై ధనము సమకూర్చుటకుగాను మోటారు బండ్ల
మీద అధిక సుంకములను కొంతవిధించి వసూలుచేయవచ్చును.
ఇట్లు వసూలుచేయబడిన యీ అధిక సుంకము త్రమసు రోడ్ల
యభివృద్ధికొరకై నిర్ణయించి వెచ్చించెయ్యడం అట్టి సుంకము
లను చెల్లించవలసిన ఆసాములు వ్యతిరేకభావమును జూపరు.
కాని, రోడ్లకొరకై వసూలుచేసిన యీ ఆదాయమును అన్య
త్ర ఉపయోగించెయ్యడం వారు కినిపెదరు. ఇదివరలో మోటా
రు స్పెరిట్ కు గాలను 1 కి శాలుగణాలు సుంకము విధించబడు
చున్నది. ఇకముందునుండియు గాలను 1 కి ఆగణాలు విధించ
వలయును. ఒకశేర గవర్నమెంటువారు పెట్రోలియముమీద
వన్న రద్దుచేయవలెననుట యీ హెచ్చు చేయబడిన రెండణాలు
మాత్రము ఉంచి అంతకుపూర్వమునుండిన తన్నును మాత్రము
రద్దుచేయవలయును.

రోడ్ల యభివృద్ధికి యీ రీతిగా వసూలుచేయబడు
ధనమునరెండు గవర్నమెంటువారు ప్రత్యేకించి రోడ్లయభివృద్ధి
విషయమునకే ర సం||రముల వరకును ఖర్చుపెట్టుచుండి అసి
యొక నీరమైన ఆచారముగా సేర్పరచవలెను. ఖర్చుకాని మొ
త్తమును మరుసటి సంవత్సరము ఆఖరాలోనే తిరిగి జమ
వ్రాసికొన వలయును.

ఏవదకుల ననుసరించి యీ ద్రవ్యము వెచ్చించబడవల
యునో నిర్ణయించుచుండుటకై ఒక స్థాయిసంఘము ఏర్పాటు
కావలెను. ఈ స్థాయిసంఘమువారు నిర్ణయించిన జమాఖర్చు
సలహాలను ఆమోదించి ద్రవ్యము మంజూరుచేయుటకై ఖజా
నాఖా స్థాయిసంఘమునకు సహసంఘము ఒకటి ఉండవలెను.
ద్రవ్యమును ఖర్చుపెట్టెడి వద్దకులు యీ విసువరీతిగా
నుండవలెను.

ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో ఆవలంబింపబడు
చున్న వద్దకులనే అనుసరించవలెను. త్రతిసంవత్సరము వసూ
లయిన ఆదాయములోని ఆరవభాగమును మూలధనముగా నిలు
వయుంచవలెను. పెట్రోలియం ఏ రాష్ట్రములో ఎక్కువఖర్చు
గుటవల్ల ఎక్కువ ఆదాయమును వసూలుపరచి యిచ్చెనో
ఆరాష్ట్రమున కెక్కువరోడ్లు ఘండును, తక్కువ ఆదాయము
వసూలుచేసిన రాష్ట్రమునకు తక్కువరోడ్లు ఘండును బాహ్యము
యీని వంఠియివ్వవలెను. బర్మారాష్ట్రముంతయు తర్రము
యమై రోడ్లు అభివృద్ధిచేయుట కనువుకాని దేశముగుటచే
ఆ రాష్ట్రము వారి సంఘం నకు వచ్చెడి రోడ్లుఘండు
వారు యధోచితముగా ఖర్చుచేసికొనగల యధికారులతో
సౌభాగ్యవచ్చును.

మీ ఓటు దయచేయండి

పరీక్ష చేయకుండా యిస్తే మా కవనరము లేదు. సుఖసంతోషములు గలవారు నేమిచి
నిర్మలహృదయముతో ఓటు యిచ్చినయడల, ప్రపంచములో చాలాభాగము దోచిచిమున్న
మహాదారుణమయిన గనేరియా అన్నిరంగుల కెగరోగములు నశింపజేయుచును. మా
బౌద్ధధరాజమును నేవించిన కి రోజులలో తప్పని సరిగా బారద్రోలి కుంభమునకు శాంతి,
నోటికి రుచి, జీర్ణశక్తి, యింద్రియ పటుత్వము మొదలగునవి కలుగచేసి అపారమైన ఆనంద
ములో ముంచివేయును. బౌద్ధము అంతయు వనమూలికా, భస్మములమయము. ఇచ్చావత్వము.
పురాతన తాటియాకుల గ్రంథమునుండి సంపాదించినది.

యింతవరకు పొందిన అనుభవమును బట్టి తొందరలో బౌద్ధముయొక్క దోషగ్రంథ
ప్రపంచమున వెల్లడి కాగలందులకు 1928 సం||రం నవంబరు నెలాఖరువరకు ఉచితముగా
నొసంగెదము.

పోస్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారు రిజిస్టరు ప్యాకెటు ఖర్చులు నిమిత్తం రు 0-8-0 లు
పంపినచో ఉచితముగా పంపెదము.

నీసా 1-కి రు 3-0-0 లు. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వి. యస్. శాస్త్రి అండ్ సన్స్

5135-ఎ

తె గూ రి

గింటివాడ జిల్లా

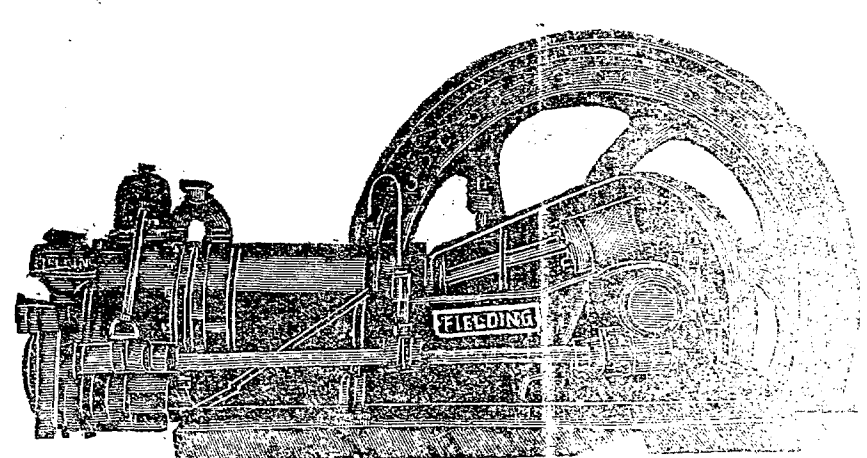

రాధాకృష్ణ తామరమందు వాడుడు

అన్ని సాపులలో దొరుకును
V. S. SASTRY & Sons, Tenali, Guntur Dt.

5135

ఫీల్డింగు క్విక్ స్టార్టింగు కెమిడికలు క్రాడాయిలు యింజను

యిది తెలంగాణ
సముఖ్యమైన
యింజను
లోనుండిగల
క్విక్ స్టార్టింగు
క్రాడాయిలు
యింజను
యింజను
యింజను
యింజను
యింజను

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తరుచు రిపేరులేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్నిసామానులునూ, మిక్కిలి పెంకదగలవిన్నీ బయటకువిచ్చి
అయివున్నవి. వేలకొలది అతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. భారత అతి విశిష్టముగా
వుండును. రి మొదలు 75 గుర్రముల పవరువరకును స్టాక్లోసిద్ధముగా నున్నవి. 5135

సోల్ యేజెంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ సన్స్

త్రాండి:— మెయిసరోడ్డు, విజయనగరము. 12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

రోడ్లు ఘండును పంచి యిచ్చుటకు రోడ్లుఘండు అను
దానిని వసూలుచేయుటకును రోడ్లుబోర్డులను కేంద్ర సంఘము
నేర్పాటుచేయ నక్కరలేదని యీ సంఘము వారు తులం
చున్నారు. ప్రత్యే అధికారల సభిలోవారు ప్రతి సంవత్సర
మును రోడ్ల పరిపాలనాధికారం వర్గ జనపవలెను. రోడ్ల యం
జనీరు నొకనిని అఖిలభారత రథా కాఖాధికారిగా నియమించ
వచ్చును.

రైల్వే కంపెనీలవారుగూడ యీ రోడ్లుఘండునకు
కొంత ద్రవ్యమును చెల్లించవలయును. ప్రత్యేకించి సైనికప్రయో
జనములకై తయరబడిన రోడ్లు కొన్ని కలవు గనుక సైనికకాఖ
వారుగూడ యీ రోడ్లుఘండునకు కొంతకనూలు యివ్వవలెను.
(అ. ప్రె.)

కేల్వార్డింగ్
18 లేదా సాయంత్రం 6 నాటికి 18 లేదా సాయంత్రం 6 నాటికి
అంధ్రుల పెక్కడ ప్రేమించుటకు భాగ్యమును కల్పించుటకు
సూచకములే. కథలందు 18 లేదా సాయంత్రం 6 నాటికి ముంకమును
వార్తనునుండి ప్రసరింపజేయు ప్రేమతో వివాహముకాదా
కల్పించా ముటాడిరి.
ప్రేమాయుధ ముడి రాముడుగా ప్రేమించు కృష్ణునిగా
పుగారు. అగ్రావాధి పరులుగా లాలాడిరి. సూర్యునిగా
ల పేర్కొని వారి అర్చనాంజ్ఞకై దేవునిగా పంపించిరి.
ప్రేమాయుధులెల్ల వారి కృష్ణునిగా లాలాడిరిగా
ఆశ్చర్యకాంక్షగాను నొక ప్రార్థన నొకరించిరి. ఇంతటిలో సభ
మగింపబడెను. వీరి సుఖభావాగ్నలు.

ఫెలూనా ఆరోగ్యము

అంటే

మీ గాఢమైన కోరికయే

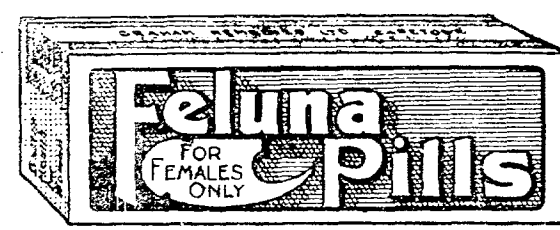
పిల్లలను గలిగియుండుట సహజము. మాతృత్వము ఇష్టములేని ఆడవాండ్లు ఉండుట అసంభవము. అదృష్టవశాత్తు అట్టివారు బహు అరుదుగా నుందురు.

కొంతమంది స్త్రీలకు మాతృత్వము పొందుటను సాధ్యము చేయరదు. నెలలు సంవత్సరములపర్యంతము సంతోషవార్త తమ ప్రయులకు తెల్పుటకు కడుఆశతో వృథాగా వేచియుండురు. కొందరు ఒకటి రెండునెలలలో అట్టి సాధ్యమును చేకూరని గంపెదాళతో నందురు. కాని యీలోపల దురదృష్టముచే ఆకాస్త తప్పిపోవును. అప్పుడు అనుకొన్న ఆశలన్నియు గంగలో కలిసిపోవును.

చాలామంది దీనికి కారణము బలహీనమే. ఆరోగ్యము పరిగామంజనలేదు. ఇట్టివార లనేకమంది ఫెలూనా మాత్రము నేనించి, గొడ్డుతనమును పోగొట్టుకొని నుభించుచున్నారు.

ఫెలూనా మాత్రము కడుశుభ్రముగా తయారైన టాసిక్. స్త్రీలకు అవయవములకు బలమును చేకూర్చును. ఉదయమున లేచునప్పుడే వారి ఉత్సాహము, ఆమరుడు దనము యీనూతన రక్తవృద్ధిచే గలిగినవి. ఫెలూనా నేనించిన స్త్రీలో ఆమరుడుదనము లేకుండ నుండదు. బాగా ఆడుకొనును, యిటునటు తిరుగును, గంతులు వేయును, వెక్కసము లాడును. మంచి ఆరోగ్యము గల వారలు చేయువన లాసర్పగలుగును. ఇంతవరకు ఫెలూనా తెచ్చిన తరువాత, ప్రకృతి తమపరి తనవిధిని నెఱవేర్చును. అందువలననే ఫెలూనా స్త్రీకి అమూల్య సాధనమునై, సహకారి అని పిలువబడుచున్నది.

చదువరా! బలహీనమును, రక్తపారిశుధ్యమును, అవయవముల సక్రమపద్ధతిని వాంఛించు వారలలో నీవొక్కతేవా? తల్లివని పిలిపించుకొనలేకపోవుట నీకు కొంతగా నున్నదా? అట్టిచో ఆరోగ్యము, సంతోషము అన్నియు జేకూర్చుటకు స్త్రీల కేర్పరచిన ఫెలూనా మాత్రము నేనింపుడు.

సీలుచేయుటనైన ఎట్టి పాకెట్టులలో పైన కనువరచిన విధమున అమ్మబడును. ఇండియా, బర్మా, సింగపూ, నెదర్లాండు, స్ట్రాసుబుర్గు, కెమెన్స్ లందరినందన అమ్మబడును. నెల 1-కి రు. 2-4-0.

పోల్ ఏజెంట్లు:—పలేల్ అండ్ థోండ్, పోస్టు బాక్సు నెం 838, బొంబాయి, పోస్టు బాక్సు నెం 620, కలకత్తా, మద్రాసు రాజధానికి డిపో:—దాదా అండ్ కో 260, చైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు. ఫెలూనా మాత్రము నువ్వయింపుటలో ప్రకృతి సాయకమును. విఘాత మొకర్చదు. వ్యర్థమైన కూర కాయలనుండి తయారైనది. జంతుక్రావులు చేరలేదు. చేతిలో తాకబడదు. గ్రహమే రెమిడిస్ లిమిటెడ్, కేప్ టౌన్, యస్. ఏ. వారి ఉత్పాదన. (No 2 a)

మోహనీ తైలము

5 తుం॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃశాంతియు జేయు విద్యార్థులు, పీడర్లు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి శుభనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. శుండరల మోహలాష్యములకు ప్రాపకురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రసజీయముగు నువాసన చేర్చ నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి నెలలొకటి సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేరేల, ఒకసారి పరికిరించిన నిజము తెలియగలదు. అమ్మతాంబూలం డిపోబొంబాయి, లేక మద్రాసు.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామారాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిలసిత కాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము)

అత్తుత్పాదనమున (గంధము.

ప్రథమవట్కము (1-6 అధ్యాయం) రు 2-0-0

ద్వితీయవట్కము (7-12 అధ్యాయం) రు 2-0-0

తృతీయవట్కము అచ్చగుడున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తిరుకెట్టిగిరి, మద్రాసు.

పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ సంఘము

సిస్టర్ నుబ్బులక్ష్మిగారి సాక్ష్యము

నిన్నటి విచారణ

పునస్సంధాన వయోనిర్ణయసంఘమువారు మద్రాసు కాసనభామందిరమున నిన్నటిఉదయం 11 గంటలకు సర్. ఎం. పి. బోషిగారి యధ్యక్షతక్రింద విచారణ ప్రారంభించిరి.

సిస్టర్ నుబ్బులక్ష్మి అమ్మాళ్

స్త్రీల విల్లింగ్డన్ (ట్రయినింగ్ కాలేజీ) నూతరిండ్లంటు గారకు సిస్టర్ నుబ్బులక్ష్మి అమ్మాళ్ గారు సాక్ష్యమొసగుచు సీక్రింట్ విధముగనుడివిరి. తమకాలాలో (ట్రయినింగ్) సెక్సు నులో 18 ఏండ్లు మొదలు 25 ఏండ్లవయసుగల స్త్రీలు వాడగుచున్నారనియు, వారిలో వివాహీతలు, అవివాహీతలు, వితంతువులుగూడ కలరనియును, వితంతుకరణాలయమున 10 మొదలు 16 ఏండ్ల వయసుగల బాలికలు గలరనియు, 11 మొదలు 14 ఏండ్లలోపున బాలికలు రజస్వల లగుదురనియు అనేక లవినయము రజస్వలయైన వెంటనే గర్భాధానము గావించబడుచున్నదనియు, కొందరు బాలికలవిషయమున తగినవరకట్టు మల నోసగుటకు క్రిడాంక రజస్వలయగువరకును వివాహము జరుగుటలేదు. కానిసాంఘిక బహిష్కారము జరుగునేమోయని రజస్వలయైనమాటను నలుగురువరుచున్నారనియు, బాలికలకు గర్భాధానవివాహ విషయములలో 17 ఏండ్లు నిర్ణయించుట మంచిదని తనయభిప్రాయమనియు, కాస్త్రములు బాలబాలికలు 25 ఏండ్లవరకును బ్రహ్మచర్యము ననుసరింపవలెనని చెప్పుచున్నవనియును, చెప్పిరి. కొందరు అత్తలు క్రొత్తకోడండ్ర ప్లీజు హింసించుచున్నారో కూడ ఈమె తన సాక్ష్యమునదలిపెను. రజస్వలాత్సార్యము వివాహములు చేయుటకు నిర్బంధమును తొలగించినచో వరకట్టు ములు కూడ చాలావరకు తగ్గిపోవును. వివాహ విషయములలో కాసనమునకిదిమించి ప్రసరించినవారికి జైలు శిక్షవిధించ కూడదనియు, వారికి జార్యాకాలు మాత్రము విధించవలెననియు తనయభిప్రాయమని నుబ్బులక్ష్మిగారు చెప్పిరి.

సి. వెంకట నుబ్బరామయ్యగారు

సి. వెంకట నుబ్బరామయ్యగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు వివాహములు కూడ జననమరణముల తద్రతనుసరించి రిజిస్టరుచేయబడవలెననియు, ప్రబాధిప్రాయము ననుసరించి వివాహయోనిర్ణయమును గావించవలెననియు, కాసనము సరిక్రమించినవారికి శిక్షగాక జార్యాకా విధింపవలెననియు, గర్భాధానవయస్సు 15 ఏండ్లకు నిర్ణయించ వలెననియు ప్రబాధిప్రాయమున కనుకూలముగ వివాహవయస్సు 12 ఏండ్లకు నిర్ణయించ వలెననియు చెప్పిరి.

మిస్. ఎల్. కృష్ణాబాయిగారు

మద్రాసు యువజనసమితి వాయింటు కార్యదర్శియగు కృష్ణాబాయిగారు సాక్ష్యమొసగుచు గర్భాధాన వయోనిర్ణయము కంటే వివాహ వయోనిర్ణయము 16 ఏండ్లకు తగ్గి యింనుట మంచిదనియు, అట్టి కాసనమును ప్రాప్యగ్రాసంఘమున నూటికి ఏబదిమందిగల పూర్వచారకరాయలు తెదిరించెదరనియు, బాలికలకందరకును బాల్యవివాహములను నిర్మూలించుట యిష్టమేయనియు, వారివిద్యాభివృద్ధికి బాల్యవివాహముల భంగము కలుగజేయుచున్నవనియును చెప్పిరి.

వివాహవయస్సు 16 ఏండ్లకు గర్భాధానవయస్సు 12 ఏండ్లకు నిర్ణయించుట తనయభిప్రాయ మని చెప్పిరి.

పి. రామనాథన్ గారు

స్కెలలముహూపసభాధ్యక్షులను మద్రాసుభూస్వామి సంఘ కార్యదర్శియగు పి. రామనాథన్ గారు యాక్రింజివిధముగ సాక్ష్యమొసగిరి. బాల్యవివాహములనైన ప్రాప్యగ్రాసంఘమునందు మేధాకృతి యే మాత్రమును తగ్గలేదనియు, ప్రాప్యబాలిలోను తదితర అగ్రజాతులలోను సంస్కర్తల గర్భాధానవయస్సు 15 ఏండ్లకు నిర్ణయించుటకు ఇష్టమును బావుచున్నారనియు, చిన్నతనమునందే శాంతమును బడయుటచే దేశమున మరణసంఖ్య అధికముగనున్నదనియు, అందుచేత సీవిషయమున తప్పక కాసన ముసరమనియు, చెప్పిరి.

WANTED.

For Sri Mahant Devastanam Hindu High School, Tirupati. An experienced Telugu Pandit who has passed Vidwan Examination. The place is permanent Apply to.— 5362 THE HEAD MASTER.

మద్రాసు కార్మారేషను

లాల్లాజీని ప్రశంసించుట

పసిడెంటు వి. జె. పటేలుగారికి స్వాగతము
మద్రాసు కార్మారేషను కన్వీనరుగారి సాధారణ
సభకు నిన్న సాయంత్రం 8వకు భవనమువద్ద
ముఖ వ. రామస్వామిమూలయారు గారి యధ్యక్షతన
గను.

కన్వీనరు కార్యక్రమము ప్రారంభమగుటకు పూర్వము
యంత వి. చక్రరే కెట్టిగారు క్రింది తీర్మాన మువహించిరి
లాల్లాజీని మరణమునకు దేశమునకు గలిగిన
హానియును కీసభవారు మిగుల విచారపడుచున్నారు. లాల్లా
జీని మరణమునకు తమ సామర్థ్యాన్ని దెలుపుటకు అధ్యక్షుని
భారమునుగడుచున్నారు.

చక్రరే కెట్టిగారు తై తీర్మానము నువహించుచు
లాల్లాజీని కన్వీనరుగారి గుణములను
కీసభకు కొనియాడిరి. మనదేశ నాయకులు తరుచుగా
సహానుభూతి ప్రయత్నములచే భూమిలోకి మునుపడుచుండుట యీ
దేశమునకు గలకాపమే యయియుండవచ్చు ననియు మనదేశ
ముఖ్యులు నుండినరాజ్యాంగవిధాన మేర్పడవచ్చు సమయము
లో మనము లాల్లాజీని గోల్పోవుట మనదేశవ్యవస్థనునియు
చక్రరే కెట్టిగారు నడిపిరి.

సామె వెంకటాచలంకెట్టిగారు, అధ్యక్షులును తీర్మా
నమును అవతరించుటకు సభ్యులందఱును మానముతో నిలవ
బడియుండగా, తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

స్టాండింగు కమిటీలకు సభ్యులనియామకము

జి. బి. జి. నారాయణసామి కెట్టి, కె. శ్రీరామలక్ష్మణ
య్యుగారు ఆర్థిక కమిటీకిని, ముఖ్యమంత్రి, జి. కల్వరతి
కెట్టియ్యగారు పర్యవేక్షక కమిటీకిని, ఏ. ఎస్. రామగారు ఆ
ర్థికకమిటీకిని, బి. సత్యనారాయణ, కె. వెంకటసామి
య్యగారు విద్యాకమిటీకిని, సామె వెంకటాచలంకెట్టిగారు
బొకస్టానింగు కమిటీకిని, ఎన్నుకొనబడిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

డా॥ మల్లయ్యగారి ప్రశ్న:— నగరముందు నానావిధ
కార్యములకు తొలగించుటకు నగర పారిశుధ్యము సభిస్తున్న గా
నియుంటే కార్మారేషనువా రేమిప్రయత్నములు చేయుచు
న్నారే? నగరములో మరణసంఖ్య నానాటికి పెరుగుచున్న
దని నేను చెప్పి నవసరములేదు.

అధ్యక్షుని జవాబు:— మరణ సంఖ్య పెరుగుట కనేక
కారణములు బున్నవి. కలరావలన గలగుచున్న మరణముల సం
ఖ్య తగ్గుచున్నది. సాధారణమరణములు అనేక విధములగు జ్వ
రమువలననే గలగుచున్నవి. ఈ జ్వరములకు కారణము లిం
కను నిర్ధారణ గావించబడలేదు.

హాయిలీగారి ప్రశ్న:— 70.4 సంఖ్య సాధారణ మ
రణములనే నూచించుచున్నదా?

అధ్యక్షుడు:— అవును.

డా॥ మల్లయ్యగారు:— అరిసారము, జ్వరము, యీ
రెండు విధములగు వ్యాధులును కార్మారేషను వైద్యశాలచే
తరీక్షించబడి రిజిస్టరులో అట్లే కేర్పాటున బడుచున్నదా?
కలరా కేసు లింకను పూర్తిగా తొలగించబడలేదు.

ఈ కార్య విషయ ప్రత్యేకవ్యవస్థలకు ఒప్పించబడలేదు.
తమ సాధారణకార్యభారముతో నున్న స్టానిలియన్ స్పెక్ట
ర్ల కేసుల యీ కార్య మొప్పించబడినది. నగరములో నీ
వ్యాధి రాకుండుటకు కార్మారేషను వా రేమి యేర్పాటులను
గావించెదరు?

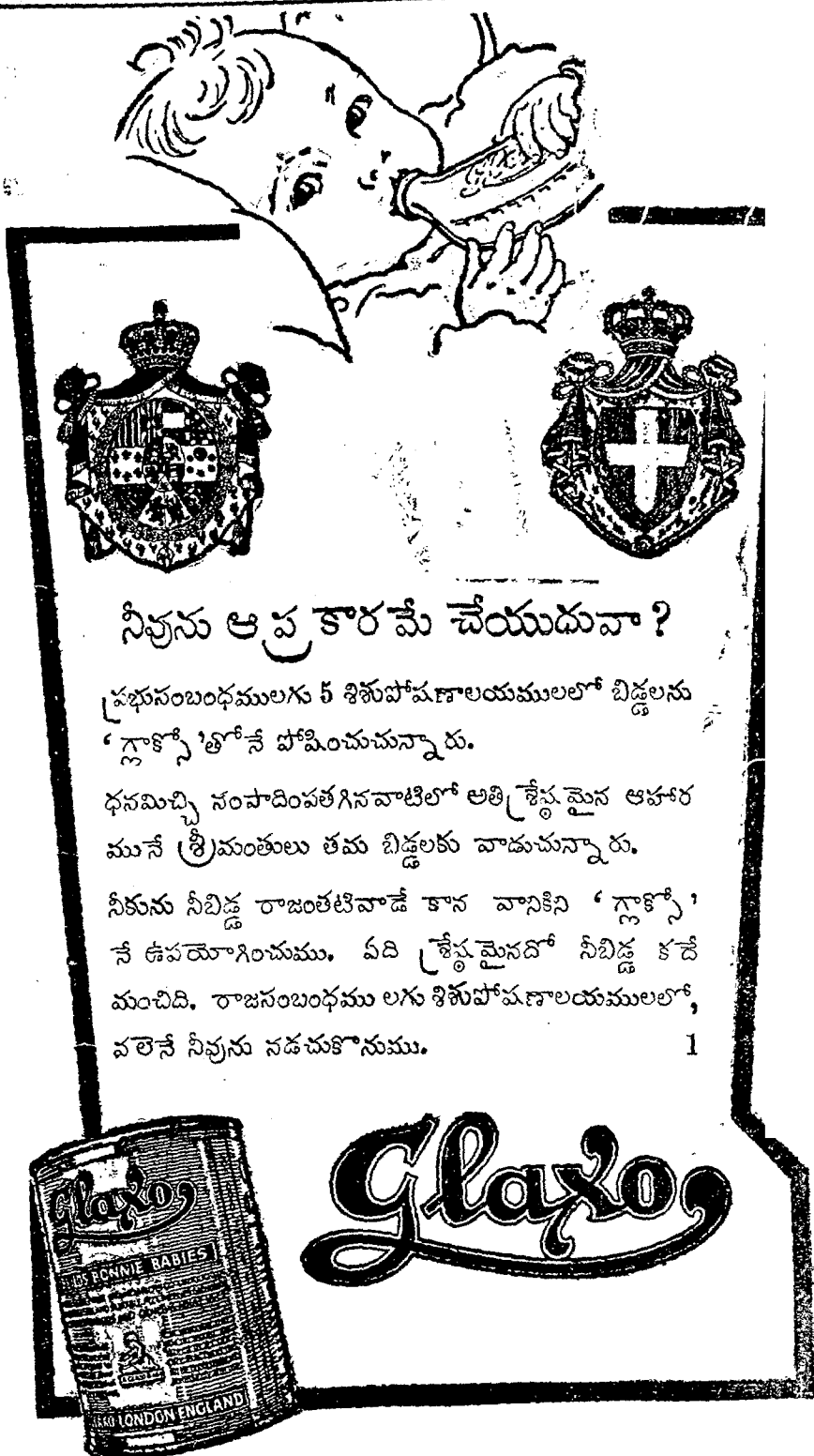
అధ్యక్షుడు:— రాబోవు సభలో నొక స్టేటుమెంటు
గావించెదను.

డా॥ మల్లయ్యగారు:— స్టేటుమెంటున కేమిగాని, కమి
షనురు తగువర్గ దీక్షికోవలెననియు, నగర పారిశుధ్య మున
కొక నెత్తుననుండి పనిచాలిండు నియమించబడి, కలరా
యికముందెన్నడును ప్రతేకంతుండునటుల యేర్పాటుగావించ
బడవలెననియు నేను కోరుచున్నాను.

అధ్యక్షుడు:— ఈ విషయముగూర్చి కమిషనురు వెంట
నే తగువర్గ దీక్షికోవడు.

జి. బి. జి. అనామయ్య పయ్యగారు:— మహమ్మదీయ
కృపాసభాములందు పదిపోయిన గోడలమరామత్తునకు కార్మ
రేషను యింబనించే కేమిప్రయత్నములు గావించబడినవి?

అధ్యక్షుడు:— కృపాసభమును పునర్నిర్మించుటకు
అంతమొందగనే ననిప్రారం

నీవును ఆ ప్రకారమే చేయుదువా?

ప్రభుసంబంధములగు 5 శిశుపోషణాలయములలో బిడ్డలను
'గ్లాక్సో'తోనే పోషించుచున్నారు.

ధనమిచ్చి సంపాదించుటగినవాటిలో అతిశ్రేష్ఠమైన ఆహార
మునే శ్రీమంతులు తమ బిడ్డలకు వాడుచున్నారు.

నీకును నీబిడ్డ రాజసంతోషవాడే కాన వానికిని 'గ్లాక్సో'
నే ఉపయోగించుము. ఏది శ్రేష్ఠమైనదో నీబిడ్డ కదే
మంచిది. రాజసంబంధము లగు శిశుపోషణాలయములలో,
వలెనే నీవును నడచుకొనుము.

1

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేషను చేయబడినది.)
రహస్యపెట్ట నెం, 40 మదరాసు.

FOR

BEST DIAMONDS
Specially Imported for Andhra People
GO TO
V. M. S. SHAIK MOHAMED & Co.,
Diamond Merchants & Jewellers
RAJAHMUNDRY.

5082

జి. ఏ. పటేలుగారు

మాడు నెలలవరకు జరిగిన సభలకు హాజరుకానందున
తమ సభ్యత్వముతోయియుండెను. మరల వారిప్పుడు కన్వీన
రుగా సభ్యులచే నేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి.

వి. జె. పటేలుగారికి స్వాగతము

భారత కాపసభాధ్యక్షుడు వి. జె. పటేలుగారికి
స్వాగతమును ప్రసంగించుటనైనదియు, శ్రీమంత శ్రీరామలక్ష్మణ
నాయుడుగారిచే నొసగబడిన మహాత్ముని ఛాయాచిత్రము పటే
లుగారిచే బహిరంగపరుచబడ వలెననియు, పూర్వపు సభలో
ప్రతేకపెట్టబడిన తీర్మాన విషయము సామె వెంకటా
చలంకెట్టిగారిచే నువహించబడి సభ్యులచే నేకగ్రీవముగా
నామోదించబడెను.

పిమ్మట సామె వెంకటాచలంకెట్టిగారు యాక్రింది తీ
ర్మాన మువహించిరి:— స్వాగతమును తమరుచేయుటకు
శ్రీమంతులు అధ్యక్షుడు, చక్రరే కెట్టి, హాయిలీస్, తడికా
చలంకెట్టి, నటేకమొదలియారు, బి. సత్యనారాయణ, జి.
ఎస్. రామస్వామయ్యగారును తామును గల కమిటీయొక
టి నియమించబడవలెను ఈకార్యమునకు 100 రూపములకుం
దై నెత్తున గాకుండ కిర్రు చేయు సభికారము కమిషనురున
కొనగబడవలెను. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

జనరల ఆన్సర్ల వంతెన

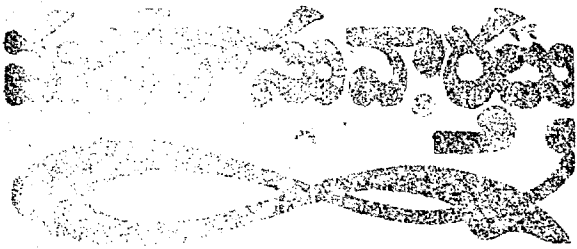
వెడల్పు గావించబడుటకు బ్రామ్యేకంపెనీయను ఏ
ఎస్. ఎం. రైల్వేకంపెనీయను ఖర్చులను భరించు నివయ;
గూర్చి శీవ్రమును చర్చిజరిగెను.

జి. బి. జి. తడికాచలంకెట్టిగారు యాక్రింది తీర్మా
నమువహించిరి:— కార్మారేషను సమయము ఖర్చులను భరి
గలగుటకై నిశ్చయించబడుటకు ముందుగా, ప్రభుత్వమునకు
ముగియు బుచ్చుకొనుటకు సిద్ధముగావచ్చు నివయమును
పరిశీలించి, ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించునట్లుగా, కా
పదరు కంపెనీలు ఖర్చులను భరించవలసినదిగా ప్రభుత్వ
కోరబడవలెనని, కార్మారేషనువారు ప్రభుత్వమువారికి
విందుచున్నార.

తీర్మానము ఆధికసంఖ్యకలచే నామోదించబ

హెల్సు ఆఫీసరు ఉద్యోగము

నకు దరఖాస్తులను పరిశీలించుటకు యాక్రిందిసభ్యు
కమిటీయొకటి నియమించబడవలెనని తీర్మానించబడెను.
తుడు, హెల్సుకమిటీ ఛయ్యెను, డా॥ పటేలుగారి
సామె వెంకటాచలంకెట్టి, జి. ఎం. గిడ్, డా॥ నారా
య, చక్రరే కెట్టి, డా॥ అకిరాయణ డా॥ శ్రీమతి
ఏంజాలో గార్లు, ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

మద్రాసు లాభనాశనమితి:— వారు నిన్న సాంఘిక శాస్త్రము లాభనాశనమితిగాని మరణమునకై లాభనాశనము చేయుచు కొంతకాలముగా నున్నది.

మొట్టమొదట కూనూరు రైల్వే సెక్షను:— నల్లార్లకు చెందిన మొట్టమొదట యీ దిశమున 4 కిలోమీటర్ల దూరమున నున్న డిస్ట్రిక్టు ట్రాఫిక్ నూపరించెందులకు సౌకర్యమును కల్పించి నిర్మించును. (ఆ.ప్రె.)

చెంగల్పట్టు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము:— నవ ఆధ్వర్యమున సి. ఎస్. ముర్తురంగ మొదలియారు ఎం.ఎల్. సి. గాబు, ఉపాధ్యక్షులుగ ఎం. నారాయణస్వామిరెడ్డిగారు కార్యదర్శిగ ఎ. సి. గురుగారి మొదలియారుగాబు యీ నెల 17 తేదీన జరిగిన సమావేశమున జేసిన నిర్ణయము.

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:— ఈ నెల 17 తేదీన అంతమున బాధించిన మద్రాసునందు వేయికి 70 వాని మరణించిరి. అందులో 61 మరణించిరి, 9 మరణించిరి 2 తండ్రి, 4 మరణించిరి ఎంతెక్కువగా 41 మరణించిరి, 46 మరణించిరి జ్వరమువలన మరణించిరి. గత సంవత్సరమున దీనికి సమానముగా మరణించిరి 41 మరణించిరి మరణించిరి.

మద్రాసు మోటారు బస్సులు:— మద్రాసునందు మోటారు బస్సులు వాటియొక్క తైలము గ్రాహకముగా నున్నవారు కనీసము 10 రూపాయలకి పైగా తైలమును కొనినట్లు ప్రకటించిరి. ఇట్టి యాజ్ఞాపత్రములను గ్రహించిరి 10 మరణించిరి 10 మరణించిరి 10 మరణించిరి.

జ. ఇ. బాలీయారోగ్య సంఘము:— 1923 జనవరి మాసమున 13 తేదీ నుండి 18 తేదీవరకు మద్రాసునందు బాలీయారోగ్య సంఘమున జరుగెడి జనగణనమున కిదిగా కార్యకర్తలను గురించి తెలియజేయుచు యీ నెల 22 తేదీన బాలీయారోగ్య సంఘమున కార్యకర్తలను గురించి తెలియజేయుచు.

బాపట్ల సబ్ డివిజన్ జడ్జి కోర్టులో

గృహశాస్త్రము పేరిటను నెం 5/1923 రులో
వి. వ. నెం 213 రు

గృహశాస్త్రము:— నావిలాల. మాధవయ్య.
ప్రతివాది:— గృహశాస్త్రము పేరిటను, మరి కొందరు.

మొదటి సమావేశమున జరిగినది 1920 ఫెబ్రవరి 5 వ తేదీన గృహశాస్త్రము పేరిటను 41 వ నెంబరునందును 15-11-28 తేదీన జరిగినదిగాని దీని ప్రతివాదిలగుటకును ప్రతివాదిలగుటకును ప్రతివాదిలగుటకును.

జడ్జి కోర్టు ఎస్. వెంకటసుబ్బారావు
నామము 19-11-23 ప్రెసిడెంట్ సబ్ డివిజన్ జడ్జి.

పార్వత్యపురిం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 18/26 E. P. 424/28
వాది:— శీరం అప్పలనాయుడు

ప్రతివాది:— నూరుమూల గవరయ్య వగైరాలు విశాఖపట్నం జిల్లా బాబ్బిలి సబ్ డి॥ యిమ్మ-బిడ్డగారియొక్క యొక్కటువంటిని ప్రతివాదులచే 1920-21 వ సం॥ మొత్తము 1-0, మొదట 60 శె. ట్లు, మిగిలినది 10 శె. 1921-22 వ సం॥ జిరాయితీవల్లం నూరుమూల పై కోర్టువారివలన 1928 సం॥ రెం॥ డిశంబరు 10 తేదీన వేలం చేయించబడును. గనుక వలయుటకు లెదలిన వేలం పాదుకోవలెనని యిందుకు నూరుమూల ప్రతివాది చేయజేయునది.

నామము, వి. సూర్యనారాయణ,
19-11-28, నెం 5378 ప్రెసిడెంట్.

ఆరోగ్యముగా పెరుగు
బాలుని కెప్పుడును
ఆకలి కలుగుచుం
డును.

ఆహారపదార్థములు కోకో
జములో వండుట తెలియుట
చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు
కోకో జములో వండిన
వాటియొక్క సహజ
రుచ్యముచేతకయుండును.
మీ ఆహార పదార్థము
లన్నిటిని కోకోజముతోనే
వండునట్లు దృఢనిశ్చయ
ముచేసుకొనినలాభకరము
గానుండును.

శ్రేష్ఠమైన వంటకమునకు

ధర సరసము! **సమస్త మైన సరుకు !!**
స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశి పరిశ్రమమునకు 5152
ప్రోత్సాహమునగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు !!
అన్నిరకముల పవ్వరమెట్లు హిందూదేశమునందే. మొదల వరిశ్రామముచే
చేతితో తాకబడక తయారుచేయబడినది. వివరములకు ఈ దినన విలాసమునకు
ప్రాయశః.
కంది విలాసము
"వేరూరి"
ది ఈస్టరన్ కన్ ఫెక్షనరీమార్ట్,
16, ఆదియప్పనాయకవీధి, జి. జి. మద్రాసు.

ద. ఇ. సంఘసంస్కర్తల సభ

మద్రాసులో సమావేశము
దక్షిణ ఇండియా సంఘసంస్కర్తల మొట్టమొదటిసభ
యానెల 25, 27 తేదీలను ఇ. వి. రామస్వామినాయకర్ గారి
యధ్యక్షతక్రింద విశ్వోరియాపబ్లికేషన్లలో జరుగును. గా॥ ఎం.
చు తయ్యమొదలియారు ఆరోగ్యశాఖామంత్రిగాను ప్రెసభను
తెరచెదరు. గా॥ బి॥ ఎం. కె. రెడ్డిగారు ఆహ్వానసభ్యులు
లు. ఈసభకు టిక్కెట్లు కొనుక్కొనవలయును. ప్రతినిధులకు
8 ఆణాలకు ఆహ్వానసంఘసభ్యులకు రూ॥ 1 కి టిక్కెట్లు ఒకగ
బడును. టిక్కెట్లు ద. ఇ. సంఘసేవాసమితి నె 20 రు మిల్ల ట్ను
కోర్టు కిట్టానుండును, నె 14 రు మాంటుర్డ్, త్యాగరాయ
మెమోరియల్ కిట్టినందున వారకును.
కీ॥ శ్రీ పి. రంగయ్యగారుగా:—వీరిచిత్రపట
మును మద్రాసు మహాజనసభామందిరమున ఎస్. శ్రీనివాస
ఆయ్యంగారు యానెల 28 తేదీన సాయంత్రము 6 గంటలకు
తెరచెదరు.

యలమంచిలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 20 of 1928.
పిటిషనరు:— నుదురుపాటి రమణమ్మగారు
కం. పిటిషనరు— నుదురుపాటి శ్రీరాములుగారు
వగైరాలు
పిటిషనరు భర్తలేటు N. T. రామయ్యగారు B. N. Ry.
వారి వల్ల రావలసిన ప్రావిడెంటుఫండు వగయిరా మొ
త్తము రు 1168-2-11 వసూలు చేసుకొనుటకు పిటిషనరు మి
యలమంచిలి డి॥ ము॥ కోర్టులో Succession certificate
నిమిత్తము పిటిషనుదాఖలు చేసుకోవడమైనది. సదరు పిటిషను
17-12-28 తేదీనాటికి వాయిదా పడినది. ఆక్షేపణలకు వారు
సదరు తేదీన సదరుకోర్టులో తెలియపర్చుకోవలెను.
యలమంచిలి, జి. వి. రాఘవరావు,
18-11-28 వాదికరపున వకీలు.

తూర్పుగోదావరి వరదలు

కాకినాడ కేంద్ర సహాయ సంఘము

తూర్పుగోదావరి వరదల సహాయ సంఘ ప్రచారణ పత్రమును ఎమ్. అన్నపూర్ణయ్యగారు యిటుల ప్రతికటకు వ్రాయుచున్నారు:-

కాకినాడయందును పెద్దాపురపు తాలూకాయందును పితాపురము తుని పరిసర ప్రదేశములందును వరదల భీభత్సము వలనను కలిగిన నష్టము ప్రజల కందరకును దెలియును. అన్ని పక్షములందు పలుకుబడిగలవారు "తూర్పుగోదావరి సుఖ్య పక్షము సంఘ" మొకదానిని నిర్మించి పట్టణలలో నష్ట బా యిన ప్రజాసమితికి సహాయముజేయ మొదలడిచారు.

నష్టముయొక్క పరిమితి

గృహములయొక్కయు తదితర వస్తువులదాయముల యొక్కయు విశాళములైన నష్టము సుమారు ఆలక్షల రూప్యములని యంచనాజేయబడినది. తుని దివిజన్ లో నష్టము మూడులక్షలవర కై నది. కాకినాడయందు విశాల భూ ప్రదేశముల జలప్రవాహముచే యావరింపబడినవి. తునియందు ధన నష్ట సుపారముగ నైనది. జన, శకు, గృహ, పశు వివాళనమును గరించి తదితర వస్తు నిర్మాణమును గురించి యా సమీపించి కటుంబములకు నావలసిన వస్త్రముల పరిమితిని గురించియు వివరముల దెలిసికొనబడు తినినా రిచ్చింపబడినారు. విచారణలన గృహముల, కాకినాడ తాలూకా యందు రెండుజేలను, తుని దివిజనందు వెయ్యి, పితాపురము దివిజన నందు ఆరవందలను, పెద్దాపురము తాలూకాయందు తొమ్మిది వందలను, శేలగూడెనపని దెలియచున్నది. కాకినాడ పట్టణమునకు ప్రత్యేకముగ మరియొక సంఘము నిర్మించబడినందు న, తప్పిదజేయదు జరిగిన విశాళతరీమాణమును ఆమెటివారు ప్రత్యేకముగ త్వరలో ప్రచురింపవచ్చును. ఈ పై నుదహరింప బడిన నష్టపరిమితి, కాకినాడ వరదలవలనను, తదితర ప్రదేశములకు జేరియున్నది. కాకినాడ తాలూకాయందు, ప్రస్తుతము నేద్యము జేయబడుచున్న యిరువదికేల యకరముల మా గాని, మెట్టయొ, నిరుపయోగముగ నిర్మాణము జేయబడిం దును, రైతులు ప్రస్తుతిము శన్ను లివ్వజాలరు. కొలవబడనందు నను, గుర్రురాళ్ళు నిర్మించబడనందునను, జమిందారిత్రాస తుని, పితాపురములందు సమీపించిన యకరముల పరిమితి యంచనా జేయబడజాలదు. తుని పితాపురములందున్న మిరపతోటలు నిరవశేషముగ విశాళము జేయబడినవి.

చేయబడిన సహాయము

మన పూర్వను, దినమును, ఈ సహాయమున యత్నింపవర ము. చందాలు క్రమముగా వసూలు జేయబడుచున్నవి. సహాయముగూడ త్వరత్వరగా యొసగబడుచున్నది కలరాకు, శ్వరములకు, స్థానమైన తునియందు యవ్వములగువారికి వైద్యసహాయము చేయుటకు, సీతావరగుండున్న గౌతమి సత్యోపశ్రమమునందే. వందలెండుగురు యువకులు పంపబడిరి. ఈ తొన పాపూరితులగు విద్యార్థులు కొందరు, ఆనందసికేతనము, చాగల్లు నుండి వచ్చిన టి. న. ర. సి. ఎ. వా. శ. ర. గృహరి నాయకత్వముక్రింద కాకినాడ తాలూకాయందు సహాయము నొసంగుచున్నారు. పెద్దాపురమునందుగూడ విచ్చిత్త టులు పరోకారార్థము, పాటుపడుచున్నారు. పితాపురము దివిజననందుగూడ యట్టిపడుపాయములే జేయవడుచున్నవి. యాయైచ్చిత్త టులు, నష్టపరిమితిని దెలియజేయుటకును, విశాళమునుగరించి పర్యవస, జేబుతెల్ల మొనరించుటకును, సహాయము యెటువంటిది యెంతగావలయునో దెలియజేయుటకును, నియమింపబడిరి. వైద్యసహాయముజేయుట, వస్త్రముల నిప్పించుట, మరల నేద్యము ప్రారంభింపబడుటకు విత్తముల నిచ్చుట, గృహముల మరల నిర్మించుటకు నావలసిన వస్తువులు, మొదలైన వాటిని ప్రజలకివ్వ వలసినదిగా యీ సంఘమువారు తీర్మానించిరి. తునియందున్న జ్వరపీడితులకు నిచ్చుటకై యీ కమిటీవారు గౌతమిశ్రమపు త్రైచ్చిత్త టులకు మందుల నప్పగించిరి. వాస్తాగ్నిగుతుచిత్తముగ వస నముల నిచ్చుటకై యీ కమిటీవారు కొంతధన మొత్తమును ప్రత్యేకముగ నిర్దేశించిరి. విల్లు, ఖడ్గం యివ్వబడునటుల కమిటీవారు తీర్మానించిరి. ఫలదాయకములగు విత్తములగుని వాటిని నీ దల క నూ ర క నిచ్చుటకును, తదితర లకు లాభము దీసికొనక, యమ్ముటకును, పిరు ప్రయత్నముల చేయవలసింది. ఎం. రాజయ్య నాయకుడు గారు విత్తముల కొనబడు నియమింపబడిరి. శాశ్వతము చేయ బడిన తుని పితాపురపు మిరపతోటలందు మిరపపత్తు లివ్వడు దొరకవుగాను ఈ పాలములలో బాగుగపండగల సెనగలయొక్కయు నువ్వులయొక్కయు వైద్యుల వేయించవలసింది. కో ఆపరేటివు సొసైటీలద్వారా యీ విత్తముల పంపవలసింది.

పసిపిల్లలు ప్రాతఃకాల భోజనము చేయవలెను!

ఆహారమును గుఱించి వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు క్యాక్ ఓట్లు ఆదర్శనీయమైన ఆహారమని తెలుపుచున్నారు.

పసిపిల్లలు పుట్టికరమైన ప్రాతఃకాల భోజనము లేక బడికిపోవ అడుగుతున్నట్టి పిల్లలు మానసిక, శారీరక సంబంధమైనట్టి కష్టములను వాటిపై మోపుచున్నట్లు ఆధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

కఠినమైన పాఠములన్నియు ప్రాతఃకాలమునందే జరుగుచున్నవి. బాసముక్కుచే ముటుకుగానుండువలెను సత్తువకూడ నున్నట్లుగా నుండవలెను. సరియైన ప్రాతఃకాల భోజనము వరువులకును, శర్యుకొనబడును అవసరమైన మానసిక, శారీరక సంబంధమైన సత్తున నొసగుచున్నది. అవసరమైన ప్రాతఃకాల భోజనము కలుదుగా బిడ్డల ముంద్యమునకు అనారోగ్యమునకు కారణముచున్నది. ఈ కారణంగా ప్రాతఃకాల భోజనము పసివాండ్రకు పెద్దవారికి వినవలసినదని ప్రధానమైన ఆహారమునున్నది.

ఏలననగా క్యాక్ ఓట్లు స్వాభావికమైన ధాన్యసంబంధమైన ఆహారము; పుష్టిని కలిగించునట్టి, ఎముకలను, కండరములను నిర్మించునట్టి నన్ను లింగు అమితముగా గలదు. ఆరోగ్యమును కాపాడునట్టి శోహవంబుధమైన వస్తువులు, జీవాభారమైన వస్తువులు (విటమినులు) ఇందులో గలవు. ప్రపంచ మందంతట ప్రాతఃకాల భోజనమునకు ఇతివ్రతమైన ఆహారమైనదని ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇతర ఏ ఆహారమును దీని కంటె ఆరోగ్యకరమైనదిగా లేదు.

పసివాండ్రు క్యాక్ ఓట్లును ఇష్టపడుచున్నారు. ఇది వారిఆకలిని తీర్చుచున్నది. దీనిని తినమని వారిని మంచిమాటలచే ఒప్పించ వలసరములేదు.

క్యార్కు ఓట్లును తమరుచేయుట సులభము, విక్రీలించవలసినది, పుష్టికరమైనది. కటుంబమునంతటికిని ప్రాతఃకాల భోజనపదార్థము ఎప్పటికిని పరిమృదింపినది.

Quaker Oats.

హిందూదేశమునందును, బర్మాయందును గౌరవమునకు సుప్రసిద్ధ మైనట్టియు, ప్రతియొక్కరికిని విక్రయించబడిన వస్తువులకు పూచీ నిచ్చుచు, సంపూర్ణతృప్తిని గలిగించుచున్నట్టియు, 35 సంవత్సరములకు వైగా అనిచ్చిన్నగా వ్యాపారముగా సాగించుచున్నట్టి ఈ దిగువ తెలుపబడిన కంపెనీ యందే సీమ కమలములను కొని, కాలమును, శ్రమను వైకమును, కూడుదల చేసుకొనుడు.

సురాజ్ మల్ లుభాయి అందు కో,

స్థాపితము 1898

313 ఎస్ట్రేడ్, మద్రాసు.

4353

ఆఫీసులు:—బొంబాయి, కలకత్తా, తిరుచినాపల్లి, రంగూన్.

ఆంధ్రపత్రిక ప్రచురణము

ఆంధ్రమహాసభ

మరికొన్ని తీర్మానములు.

స్థాయిసంఘ నియోజనము

(ప్రత్యేక విశేషం)

నంద్యాల నది 18—ఆంధ్ర మహాసభ, కొన్ని ముఖ్యంశముల పరిష్కరింపవలసి యుండుటచే, ఈ రాత్రి, రాష్ట్రీయ సభా సమావేశానంతరము, తెల్లంకొండ హాలులో తిరిగి సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానముల గావించెను.

స్థాయిసంఘము

(1) ఈ క్రిందిసభ్యులు రాబోవు వత్సరమునరాంధ్ర మహాసభకు స్థాయిసంఘసభ్యులుగ నెన్నకొనబడిరి.

(1) ఓ. లక్ష్మణస్వామిగారు (2) బులుగు సాంబమూర్తి గారు (3) క. కోటికర్ణిగారు (4) క. వేంకటరమణాచార్యులు గారు (5) కా. పాపిరెడ్డిగారు (6) కా. శాశ్వర రావుగారు (7) కొండా వేంకటప్పయ్యగారు (8) మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు (9) వి. ఎల్. కామ్రేగారు, (10) వి. లక్ష్మణరాజు నాయుడుగారు.

రాష్ట్రీయరాంధ్రులు

పరస్పర సహృద్యము నెలకొల్పటకును లోకకల్యాణ నిధికొరకును పరిస్పరసమావేశసంభాషణ చర్యలనవసరమనియు అందువలన తీర్మానరూపకముగ ప్రజాసామాన్యమున కనేకోపయోగ విషయముల నుద్బోధన మొనరించుట కనుననియును నిర్ణయించుకొనిరి.

ఆంధ్రీయ రాష్ట్రీయసాంధ్రమహాసభల నెల్ల నేతలు మహాసభల సమావేశ మొనరింప నీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

నైజాంలోని ఆంధ్రులు

రాజకీయ రాహిత్య సభలకు బేజ్ మాకుమత్తు మైకోర్రవారి తీర్పును పాటించక నైజాం ప్రభుత్వమువారు కావలె ననుట మాకుమత్తు కోరబడినపుడు పరియైన సమయమునకు ఆంధ్రీయకపోవుట, నైజాం రాష్ట్రీయనందలి ఆంధ్రీయ వ్యాప్తి ఆరికట్టుచున్నదని ఈ సభవారు తీవ్రముగ అభిప్రాయపడుచుండుటచే, ఇకపై ఆట్టి సభలను గావించుటకు బేజ్ మాకుమత్తు ఆజ్ఞను రద్దుచేయుమని ఈ సభవారు ఘనత నిహించిన నైజాం ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

నిర్మాణము చేయబడిన గృహములు చాల నగదు పంచముల వియము తదితర భీషణములవారియొద్ద నైయున్నవి భవిష్యత్కాలములందు, మరల నిట్టి గృహవిశాళము గలుగకుండ, యున్నత ప్రదేశములను యమ్ములయొద్ద ననియు, లేక, అపలమును దీనుకొని వీటిని యివ్వవలయునని జమిందారులను కత్తెకుగాకును ప్రార్థించబడిరి. ఇటుల, పిరు మార్కుకొనినవో జమిందారులకును గవర్నమెంటువారికిని గృహ విశాళమైనవో ఫలవంతములగు కల్లు పుట్టములుగాను, మిగుల లాభముగలుగును. గృహవిశాళా పరికరములను, తాళపత్రములను, నృత్యములను, వారి యడవులలోనుండి దీసికొనివడునటుల ఫర్మానా నొసగవలసినదిగా, జమిందారులు కోరబడిరి. రెల్లును, తదితరములగు పరికరముల విలువయుంచబడునటుల ఫర్మెన్టు ఆఫీసర్లకు ఆదరు యివ్వవలసి నదిగా, కత్తెకుగాకు కోరబడిరి.

చందాలు

జిల్లాలలో చందాల ప్రాగుచేయుచున్నాడు. లోకలబోర్డు వారు, కో-ఆపరేటివు బ్యాంకువారు, కమిటీవారికి కొంతధనము నిచ్చియున్నారు. కాకినాడ, పెద్దాపురపు పురపాలక సంఘమువారు, రు 500, రు 100, క్రమముగానిచ్చిరి. రాజమహేంద్రవరం రామచంద్రపురం లోకలబోర్డులవారు, చేరి రు 500 యిచ్చివారు. కాకినాడ తాలూకాలోవారు రు 1000 యిచ్చి వారు. ఇతర జిల్లాలోర్డు, తాలూకాలోర్డు, రాజమహేంద్రవరపు పురపాలక సంఘమువారు, యూనియన్ బోర్డువారు; చందాల నిచ్చెవరని తెలుసుచున్నాము.

కాకినాడ యొక్కయు, అమలాపురము యొక్కయు జిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకువారు చేరి రు 280 యిచ్చిరి. మద్రాసు సెంట్రల్ అఫ్ఫైర్ బ్యాంకివారు, కాకినాడ డిస్ట్రిక్టు బోర్డు వారికి, రు 1000 ను, ప్రజోపకారార్థ నిచ్చియుండి రని వివరము ప్రకటించుచున్నాము.

బొంబాయి సెంట్రలు కో-ఆపరేటివు బ్యాంకివారి కార్యదర్శిగారు, సహాయముజేయ వాగ్దతమును యిచ్చివారు. తంజావూరు, గండి, ఇంజనీరింగు కాలేజీ, కరాచీనుండి చందాలు పంపబడినవి. విచారణ గురించి కావలసిన చందయు యొనరకవారి, కత్తెకుగాకు, కమిటీవారికి, గవర్నమెంటుచే యివ్వబడిన మొత్తములో, కొంత ప్రజలసహాయముకొరకు నివ్వ ప్రార్థించబడుచుదు. ప్రభుత్వమువారు, జమిందారు, ప్రజలు, ప్రజా సహాయక సంఘములు, తదితరమైన సంఘములు, సహాయార్థులకు, మేల్కొనరించుటలో, యీ కమిటీవారికి చేయూతి నొసంగుదుర గాక!

సరిహద్దుల రాష్ట్రము :

సంస్కరణములు

శాశ్వతము

సరిహద్దుల రాష్ట్రము, పంజాబునుండి వర్షు పడుచున్నది. పంజాబునందే హిందువులు తక్కువగా నుండిరి. సరిహద్దు రాష్ట్రమునందు వీరి సంఖ్య ఇంకను తగ్గిపోయెను. అయ్యది మహమ్మదీయరాష్ట్ర మయ్యెను. ఇట్టి రాష్ట్రమునకు, ఇతర భాగముల కిచ్చిన సంస్కరణముల నిచ్చుచో, పంజాబులు తమను బాధపెట్టెదరని హిందువులు తెలుపసాగిరి కాని ఇట్టివాదము, దేశపు భావ్యభివృద్ధికి భంగకర మని, గుర్తించిన హిందూనాయకులు గలరు. అను కూలమగు సంస్కరణములను ప్రసాదించినపుడే, హిందూమహమ్మదీయవైషమ్య మడుగంటు నని, వీరు చెలుపుచున్నారు. కీ॥శే॥ లాలా లజపతిరాయి గారు సరిహద్దురాష్ట్రమునకు సంస్కరణముల నొన గుట యవసర మనియు, ఇతరభాగములతోపాటు దీనికిని స్వపరిపాలనాప్రదానము మేలుచేయుననియు, తేటపరచిరి. నైహాకామిటీ రిపోర్టులో, ఈ రాష్ట్ర మునకు స్వపరిపాలనము నొనగవలయు ననియు, హిందువులకు శాసనసభలో కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకింపవలయు ననియు గోరబడెను. విషాదరూప విచారణ సలిపిన సైమను కమిషనువారి యెదుట, ఈ విషయమై భిన్నాభిప్రాయములు వెలువడెను. నైహాకామిటీ రిపోర్టు సూచించిన ఏర్పాటు గూర్చి సాక్షులు ప్రస్తావించిరి. సాక్ష్య మిచ్చినవారిలో నలువురు రకములవారు. అభివృద్ధి గోరు హిందు వులుకు మహమ్మదీయులును, అభివృద్ధి వలదని యెలుకు హిందువులును మహమ్మదీయులు ను గూడ గలరు. వీరికి దోడు సిక్కుల రాయ బార మొకటి సాక్ష్య మిచ్చెను.

మహమ్మదీయులు సరిహద్దు రాష్ట్రమునకు సంస్కరణములను గోరెదరని సామాన్యముగ నూ హింపబడుచున్నది. వీరిలో గూడ నొక చీలిక క్రొత్తగ బడుచుండెను. వీరు తమ యభిప్రాయ మును విచారణకు బూర్వమే మార్చుకొనిరట. సైమనుకమిషనుకొరకు ఎట్టి వింతలయినను బయలు దేరుచుండుటచే, ఇట్టి స్థితి ఆశ్చర్యము గలిగింప జాలదు. ఖానులతరపున అబ్దుల్ గఫూరు ఖానుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు, శాసనసభలో మూడింట రెండు వంతులు ప్రభుత్వ నియమితసభ్యు లుండవలయు ననియు, మూడవ వంతుమాత్రము ప్రజానియుక్త సభ్యులుండవలయు ననియు గోరిరి. సభ్యులలో సభిక సంఖ్యాకులు ఖానులుండవలె నని వీరియభిమతము. ఎన్నికలలో తమకు విజయము గలుగదని, వీరికి భయము గలదు. భారత శాసనసభలో తమకు నాలుగు స్థానములును, స్టేటుకౌన్సిలు సభలో మూడుస్థాన

ములును ఏర్పడవలయు నని వీరు గోరుచున్నారు. వీరు పంపిన విజ్ఞాపనపై కొలదిమంది ఖానులు మాత్రమే సంతకముపెట్టిరి. ఖానులు భూస్వా ములు. వీరికి ఇతర మహమ్మదీయుల అభ్యుదయము గట్టనటుల దోచును. హిందువులలో సంస్కరణాభి వృద్ధి యక్కరలేదను పక్షము తరపున రా. బ. థా కు రు ద త్తా గారు సాక్ష్య మిచ్చిరి. సంస్కరణములీరాష్ట్రమున కక్కరలేదనియు, ఎన్ని కలపగతి అనలే పనికిరాదనియు, ప్రస్తుతవిధానము మార్చుజెడుచో, ప్రభుత్వాధికారము క్షీణించు ననియు, అవసరమగుచో సలహాసంఘము నొక దాని నేర్పరుపవచ్చు ననియు, వీరు పలికిరి.

సంస్కరణాభివృద్ధి వలదనుటలో, హిందువు లలో కొందరును, మహమ్మదీయులలో కొందరును కేతుల గలుపుచున్నారు. తామూరు దత్తాగారి సాక్ష్యము, సైమనుకమిషను సభ్యులలో కొందరును సంతసమునముంచెను. సివిలు సర్వీసుసభ్యుల సం ఖ్యను వృద్ధిజేయగోరెదరా యని, స్త్రాతకోనాప్రభు వుగా రడిగిరి. డిప్యూటీకమిషనరు, నగరపు మేజిస్ట్రేట్లు, సబ్ డివిజనులు ఆఫీసరుగార్లు సివిలియను లుగ నుండవలె నని, సాక్షి జవాబిచ్చెను. ఇంత టితో నూరుకొనక బ్రిటీషు ఉద్యోగులు చాలి నంతమంది లేరా, యని, స్త్రాతకోనాగారు ప్రశ్నిం చిరి. సివిలియనులనిన, భారతీయోద్యోగులుగూడ నుండవచ్చునుగద. అందు కనియే, బ్రిటీషు అధికారులగూర్చి వీరు ప్రశ్నించిరి. ఇంకను ఎక్కువ మంది బ్రిటీషు ఉద్యోగు లుండవలయు నని, సాక్షి పలికెను. శాసనసభ ఎట్టిదయినను అసర్థదాయకమే యయినను, మూడింట రెండువంతులవారి నామి నేటెడు సభ్యులు గల శాసనసభ కొంతమెరుగని, వీరు సూచించిరి. బ్రిటీషు ఉద్యోగుల సంఖ్యను ఏమాత్రము తగ్గించినను, తీరనినష్టము గలుగుననియు, లజపతిరాయి ప్రభృతులకు అక్కడి పరిస్థితులు తిన్నగ తెలియవనియు, సాక్షి చాటెను. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములను గోరంతలు కొండంతల జేసి, ప్రజలకు స్వపరిపాలన మీయ గూడదనియు, బ్రిటీషు అధికారము నిసుమంతయు తగ్గింపగూడ దనియు, తెలుపుటకు సైమను కమిషను వారి కిట్టిసాక్ష్య మెంతయు అక్కరకు రా గలదు.

ఇతరభాగముల కిచ్చు సంస్కరణములను, సరి హద్దురాష్ట్రమునకు గూడ నీయవలయునని, హిందు వుల తరపున బేలీరామ్, కర్పూరుగార్లు సాక్ష్య మిచ్చిరి. ఇటులనే సంస్కరణాభివృద్ధి గోరు మహ మ్మదీయుల తరపున సదుద్దీన్ గారు సాక్ష్య మిచ్చిరి. సంపూర్ణ సంస్కరణము లిచ్చినను, ఎట్టి యిబ్బంది గలుగదని వీరి తలంపు. వీరు నైహూరిపోర్టును తమవాదమున కాధారముగ నైకొనిరి. వీరి వాద మును పడగొట్టుటకు, సైమను కమిషను సభ్యు లెంతయు తంటాలుపడిరి. కాని, వీరు చెప్పినజవాబు కడు సమంజసముగ నున్నది. ఆప్టనిస్థానమునకు, రాజ్యాంగసంస్కరణ మనిన నేమియో జెలియ కున్నను, అక్కడ పూర్ణ సంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టబోవు చున్నపుడు, తామేల అర్హులము గామని వీ రడిగిరి. ఖాను లింతవరకును తమతోబాటు స్వపరిపాలనము గోరుచుండిరనియు, వారు తుదిరంగ

మున చీలిపోవుట దుర్ఘాప్యముగ నున్నదనియు, వీరు పలికిరి. సైమను కమిషను రాకకు పూర్వము, స్వలాభమే ప్రధానముగ బెట్టుకొనినపక్షము లెన్ని యో బయలుదేరినవి. దేశక్షేమముతోగాని, భార తీయుల అభివృద్ధితోగాని వీనికి బనిలేదు. స్వీయ లాభమును దేశసప్తమును నివి గోరుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భములే సరిహద్దు రాష్ట్రములందును ప్రబలియున్నవి. వీరలసాక్ష్యము బట్టి నిర్ణయించు చో, హిందూదేశ మిక ముందెన్నటికిని స్వపరిపాల నము బడయ వీలుండదు. సరిహద్దు రాష్ట్రమున స్వల్పసంస్కరణముల నయినను ప్రవేశపెట్టగూడ దని, అధికారులును భావించుచున్నారు సైమను కమిషనువారును ఇట్టి యభిప్రాయమునే చెలిపెద రని, వారి వైఖరి తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

డాక్టరు అన్నాగారి ఎచ్చరిక

డాక్టరు అన్నాగారు, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును, జాత్యైక్యమును మనఃపూర్వకముగ గోరుచున్న మహమ్మదీయ నాయకులలో అగ్ర గణ్యులనుటకు సందియములేదు. లక్నో సర్వపక్ష సమావేశవిజయమునకు వీరు మిగుల తోడ్పడిరి. నిన్నటిదినము వీరి కీయబడిన స్వాగతమునకు ప్రత్యు త్తర మిచ్చుచు, వీరు తమ సద్భావమును వెల్లడి జేసిరి. నైహూ నివేదికయొక్క ముఖ్యప్రయోజ నము, సాంఘికసమస్యపరిష్కారమునందే గలదు. హిందువు లీ పరిష్కారము నంగీకరించిరి. పెక్కు మహమ్మదీయ సంఘములు దీని నామోదించినవి. ప్రాజ్ఞా లీనివేదికకు చేయూత నొనగుచున్నారు. కాంగ్రెసుసంఘమువారిందలిసూత్రముల నామోదించిరి. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున ఎల్లరిచేదీనినంగీకరింపజేయు ట ముఖ్యవశ్యకమని, అన్నాగారు గోరుచున్నారు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాదర్శముపట్ల అన్నాగారికి గాఢవిశ్వాసము గలదు. దానికొరకై కృషిసలుపు టకు, వారు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. కాని, యీ విషయమై తీవ్రవివాదములను కట్టిపెట్టుడని, అన్నాగారు ఎచ్చరించుచున్నారు వీని నింకను కొనసాగిం చుచో, అనలుసమస్య వెనుకబట్టును. రెంటిలో నే యాదర్శముకొరకై నను, కష్టపడి పనిచేయవలయును గాని, ఊరక లభించున దేదియులేదు. కార్యదీక్షపై దృష్టిని నిగుడించుచో, వివాదములకు తావుండదు. లక్నో సమావేశము, ఎల్లరును అంగీకరింపదగిన కనీ సలక్ష్యమును నిరూపించినది. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముకొరకు కృషి సలుపువారికి పూర్ణావకాశ మిచ్చి నది. డిల్లీలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభయు నిట్టి ఏర్పాటునే స్థిరపరచినది. ఇంకను ఈవిషయమై వాదప్రతివాదములను కొనసాగిం చుటవలన, నెట్టిలాభ ముండును? సైమను కమిష నును బహిష్కరింపవలసిన ధర్మము ఎల్లరపై నిలిచి యున్నది. లజపతిరాయిగారి మరణమునకు బిమ్మ ట, దీనిని జయప్రదముగ కొనసాగింపవలసిన యవ సర మెంతేని గలదు. సైమను కమిషను ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చువారికి స్వలాభముదప్ప దేశలాభ ముతో నిమిత్తము లేదుగాన, వారికి ఏవిధమగు స్వపరిపాలనమును అక్కరలేదు. బహిష్కార వాదు లందరును చేతుల గలిపి, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికై కృషిసలుపుట ముఖ్యవశ్యకము. అందుకు

వీలగు ఏర్పాటులను సర్వశక్తిసమావేశము సూచించినది. పోరాటములను మానుడని డాక్టరు అన్నాగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. భేదములను ముందు బెట్టుట కిది సమయము గాదని, వీరు గోరుచున్నారు. డాక్టరు అన్నాగారి సంబోధనము ఐకమత్యమునకు దారితీయగల యని కోరెదము.

మద్రాసు కార్పరేషను: లజపతిరాయగారు

లాలా లజపతిరాయగారి మరణముపట్ల సంతాపమును వెల్లడిచేసి, మద్రాసు కార్పరేషను తన ధర్మమును నెరవేర్చినది. దేశమునం దన్ని భాగములును, దుఃఖములో మునిగియున్నవి. మరణమును జాతీయవిపత్తుగా భావించుచున్నది. ఇరువది తొమ్మిదవ తేదిన అఖిల భారత సంతాపదినముగా భావించి, అన్నిభాగములవారును తమ విచారమును వెల్లడించువలయునని, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు అన్నాగారు గోరుచున్నారు. ఆదిన మున లజపతిరాయగారికి అన్ని సంఘములవారును తర్యణములను విడిచి, తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడి చేయుట యవసరము. తమ జీవితకాలమునందు, ధనబలముచేతనో, అధికారబలముచేతనో, సన్మానముల బడయువా రెందరో యుందురు. వీరికి దా సాను దాసులుగ ప్రవర్తించువా రెందరో యుందురు. కాని వీరిలో పలువురను మరణానంతరము స్మరించు వాధుండరు. వీరిపట్ల కృతజ్ఞత చూపువారుండరు లజపతిరాయగారి టిక్కిలోటిలో చేరినవారుగారు. లజపతిరాయబోలు నాయకులు, తమజీవితకాలమున పెక్కుబాధలకు లోనగుదురు. వీరి స్వేచ్ఛ అకట్టబడును. వీరి ననుసరించుటకు, పలువురు వెనుదీయుదురు. వీరికి కారాగృహములు శరణ్యము లగును. కాని, వీరి మరణానంతరము, ప్రజలు వీరిని ఎల్ల కాలము స్మరించుచుందురు. వీరు చేసినపేలును కొనియాడుచుందురు. వీరి త్యాగములను కీర్తించుచుందురు. లోక మాన్యతలకు, దేశబంధుదాసు గార్లు విగతజీవులయినను, ప్రజల హృదయములందు నిలిచియున్నారు. లజపతిరాయ గారును ఎల్లర హృదయములందు అధినిశించియుండుదురు. త్యాగమే సిరికీర్తి నొనగును. త్యాగమే స్థిరమగు మేలు నలుపును. ఆముష్మికజీవితమునకు, త్యాగమే మూలాధారము. ఇతర సంపదలు అస్థిరములు. ఆసేతు హిమాచలవర్షంతమును, ఖండంతరములందును లజపతిరాయగారి మరణమునకై మిత్రులును, శత్రువులును గూడ విలపించుటకు, వారు సలిపిన త్యాగ జీవితమే మూలకారణ మనుటకు సందియములేదు.

శాసనసభల జీవితము

శాసనసభల జీవితమును పోషింపవలయునని, కొన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వములవారు కోరినియు, మద్రాసు ప్రభుత్వ మింకను కోరియుండ లేదనియు, తెలియుచున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారుగూడ, ఇతరప్రభుత్వముల ననుసరింపవచ్చును. ప్రస్తుత శాసనసభలజీవితమును పెంచి, ఎన్నికలను నూతన సంస్కరణములకు బిమ్మటగాని గావింపగూడదనుటవలన, దేశమునకు తీరనినష్టము గలుగును. ప్రస్తుత శాసనసభలు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుటలేదు. సైమనుకమిషనును మొదట బహి

ష్కరింప నెంచిన శాసనసభలు, కొందరు సభ్యులు లొంగిపోవుటచే, సెలెక్టుకమిటీల నేర్పరచినవి. ఓటరులయభిప్రాయ మిది గాదని వెల్లడిచేయుటకు, వారికింతవర కవకాశము గలుగలేదు. శాసనసభలు సెలెక్టు కమిటీలను నియమించెను గాన, దేశాభిప్రాయము బహిష్కారమున కనుకూలముగ లేదని, వెల్లడిచేయుటకు, ప్రతిపక్షులకు వీలగుచున్నది. ఎన్నికలను జరుపుచో, ఓటరులు సహకారవాదులను అభిమానింపరనుట నిశ్చయము. సెలెక్టుకమిటీలలో జేరినవారి వైఖరిని ఓటరులు నిరసించెదరనుటకు సందియములేదు. ఓటరులకు చేకూరనున్న యవకాశమును రాష్ట్రప్రభుత్వములు తొలగించుట, ఏమాత్రము యుక్తముగానేరదు. కాని, ప్రస్తుతస్థితిలో వా రెట్టి చర్యల నవలంబించినను ఆశ్చర్యపడ సవసరముండదు. ఎంత దాచినను, ప్రజాభిప్రాయము సైమను కమిషను బహిష్కారమున కనుకూలముగ నున్నదని, తేటతెల్లమగు చున్నది. జేరిందిన ప్రముఖ లొక్కరును సాక్ష్య మియ్యకుండుటయే యందుకు నిదర్శనము. అట్టి సైమను కమిషను రిపోర్టును దేశ మంగీరింపదనుట నిశ్చయము. ఎన్నికలు జరుగకుండ జేసినను, సత్యము దాగజాలదు.

దక్షిణ కన్నడ సమావేశము

ముంగళూరులో జరిగిన దక్షిణ కన్నడమండల సమావేశమువారు గావించిన తీర్మానములు మిగుల సభివృద్ధికరములుగ నున్నవి. సైమను కమిషనును నిరసించును, దీనికి తోడ్పడుటకు శాసనసభలో నేర్పడిన సెలెక్టుకమిటీని ప్రజల మోదించజాలరని, ఈ సభవారు తీర్మానించిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నెహ్రూరిపోర్టు గూర్చి డిల్లీలో గావించిన తీర్మానమును వీరు ఆమోదించిరి. మద్రాసు మాత్రవర్ణముపట్ల ఆ విశ్వాసమును సూచించి, మంత్రులు వెంటనే రాజీనామా సీయవలయునని కోరిరి. మద్యపాన నిషేధ తీర్మాన మోమోదించబడెను. శాసనసభ వారీయనుమతి లేనిది, రిసెటిల్మెంటు జరుగగూడదని తీర్మానింపబడెను. రాజ్ పు శాసనసభలో రిసెటిల్మెంటుకు సంబంధించినతీర్మానములు చర్చింపబడును. రిసెటిల్మెంటుకు శాసనసభవారి సమ్మతినయినను బడయవలయును. లేనియెడల, అనుకూలమగు చట్టము నిర్మిత మగువరకు, రిసెటిల్మెంటు ఏర్పాటులను నిలిపివేయవలయును. సంస్కరణముల జాయిటుకమిటీవారు కావించిన సూచనల నింతవర కమలులోనికి దేశ, ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించుటచే ప్రస్తుతపు చిక్కులు కలుగుచున్నవి. వివిధప్రాంతములవారును, రిసెటిల్మెంటు ఏర్పాటులను ఏవగించుట తలపించుచున్నది.

కలకత్తా యూరపియను సంఘము

కలకత్తా యూరపియను సంఘసమావేశ సాంవత్సరిక సభలో అధ్యక్షులగు ఛాటర్జిగారు ముచ్చటించుచు, ఇప్పుడు మానము నహించి, బ్రిటిషు సంబంధమును గాఢముగ వాంఛించుచున్న భారతీయులకే, స్వరాజ్యము లభించినపిమ్మట పరిపాలనాధికార మియవలయునని, కోరిరి. బ్రిటిషువారు అట్టివారికి తోడ్పడెదరట. అంతియగాని, స్వరాజ్యాం

దోళనము నలుపుచున్నవారి చేతులలోనికి మాత్రము, పరిపాలనాధికారమును వీరు పోసేయరు. రాజకీయాభివృద్ధి త్వరితముగ జరుగగూడదనియు, ఆ విషయమై, బ్రిటిషువారు శ్రద్ధవహింపవలయుననియు వీరు గోరుచున్నారు. వీరిప్రసంగము గాంచిన, వీరికి సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధి పనికిరాదని విదితమగుచున్నది. స్వరాజ్యము చేకూరినపిమ్మట నయినను, రాజకీయాందోళనము నలుపువారి కధికార ముండగూడదని, వీరు బెదరించుచున్నారు. ఇట్టి బెదరింపులవలన, ప్రజలలో స్వరాజ్య సంపాదనాభిలాష పెచ్చుపెరుగును గాని, తగ్గిపోనేరదు.

సెలెక్టుకమిటీల భయము

శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగుచో, ప్రజాభిప్రాయము తమకు వ్యతిరేకముగనుండుటచే, తమను ఓటరులు మరల ఎన్నికొనరను భయము, సెలెక్టుకమిటీల సభ్యుల సభికముగ బాధించుచున్నటుల గనుపించును. బెంగాలు రాష్ట్రపు సెలెక్టుకమిటీవారు నిన్నటిదినము గూడ, నూతనసంస్కరణములకు బిమ్మటగాని క్రొత్తశాసనసభ నేర్పరువగూడదని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు తీర్మానించిరి. వీరికోర్కెలను రాష్ట్రప్రభుత్వములు సఫలపరచుటకు సంసిద్ధముగ నున్నటుల తెలియుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయము, సైమను కమిషనుకును, సెలెక్టుకమిటీలకును విరుద్ధముగ నున్న దనుటకు, ఇంతకన్నను వేరేమి నిదర్శనము గావలయును?

స్వదేశసంస్థానప్రజలు

వీరితరపున బట్లరు కమిటీకి పంపిన విజ్ఞాపనలో, సంస్థానప్రజలు పడుచున్న కష్టములు వివరింపబడెను. నిరంకుశపరిపాలనస్థానమున, బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ మేర్పడవలయుననియు, ప్రజాప్రతినిధిసంస్థలు నెలకొనవలయుననియు, విజ్ఞాపన గోరుచున్నది. కాని, బట్లరు కమిటీవారు, దీనిని సఫలపరచువబోరని తెలిసినవిషయమే.

రాజమహేంద్రవరము

లాలా లజపతిరాయగారి ఆకస్మిక మరణమునకై చింతిల్లుచు తమ గాఢవిషాదమును వెల్లడియుటకు రాజమహేంద్రవరములోని "మిత్రబృందము" ఆన సంఘమువారు 18 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు సమావేశమైరి.

తత్సందర్భమున పండిరి నల్ల రాఘవరావుగారు లాలాజీగారి జీవితమునుగూర్చి విపులముగావచ్చటించిరి. లాలాజీగారు సైమన్సంఘము లాహోరు వచ్చినరోజున పోలీసు శాఖాధికారిగాలచే తిన్న లాటీబెట్టులవలననే, వారు త్వరగా సిద్ధిపొందుటకు కారణమయ్యెననకూడ నుదీరిరి.

లజపతిరాయగారి మరణమునకు తమ గాఢవిషాదమును వెల్లడియు (పరిసంవత్సరము 17 నవంబరు "జాతీయ విషాదదినము" క్రింద అన్నిసంస్థలను ఆలోచన మూయవలసినదిగాను, "మిత్రబృందము" పత్రికలందఱగలసి యధాశక్తిగా లజపతిరాయగారి హృదయబలవత్తై ఆస్పత్రికలో నివారణోద్యమమునకు పాటుపడవలసినదిగాను తీర్మానించుకొనిరి.

లజపతిరాయగారి కుటుంబమునకు సావధాని తెచ్చుచు సభి విడిచిపెడెను.

(ఒకవిలేఖరి)

డా. అన్నాగారి యుపన్యాసము:—కృష్ణ పథ్యాన్నం 1 గంటకు గోరేలు పోయెనందు డా|| ఎం. ఎ. శ్యామగారు విద్యార్థులకు ఉపదేశము గూర్చి యుపన్యాసించెదరు శ్రీహన్ ఎస్. శ్రీనివాసరాజుగారు అధ్యక్షత వహించిన ఆంధ్రకలం ఆజ్ఞాగారు, డా|| జాకిర్ హుస్సేన్ గారు కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, డి. కుళంజెగారు సభిలో పాల్గొనెదరు.

విదేశవార్తలు

సంస్థాన ప్రజల విజ్ఞప్తి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

బట్టరుకమిటికి సమర్పించుట

లండన్, నవం 20:—రామచంద్రరావు, అధ్యక్షులకడ చార్జ్ గార్డు బట్టరుకమిటికి సంస్థాన ప్రజలకు ప్రకటించు విజ్ఞప్తిని పిరి. బట్టరుకమిటి విచారణ రహస్యముగ జరుగుట తప్పనిది. సైమన్ కమిషన్ విచారణలో బహిరంగముగ చండపోవుట తప్పనిది. సాధారణముగ ప్రస్తుత పరిపాలనమును ముఖ్యముగా మార్పులను సంస్థానములందు ప్రకటించుటల జేయుటకే ఈ విజ్ఞప్తి యందున్నది. ఏ సంస్థానాధికారిని నిండునుట వారియుద్దేశ్యము గాదనిరి. వ్యక్తిపాలనమును మాన్పి ప్రభుత్వముపరిపాలనమును నెలకొల్పినది ననిరి. దీనిని ఆలస్యముజేసిన ఛక్రతములు వివరించుననిరి.

చీనా ఉప్పుపన్ను ఆదాయము

పరిపాలనము

విదేశ ప్రభుత్వముల ఆదేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ర్యో, నవంబరు 19:—చీనా ఆర్థికమంత్రి జిక్గాక ప్రభుత్వముతో ఒడంబడికను జేసికొని అంతర్జాతీయ ఒడంబడికను ఋణముల సందర్భమున మార్పులను ప్రకటించెను. చీనా వలస కలగు ఛక్రతములకు తా మెంతమాత్రము ఉత్తరవాదులను గాజామునియు ఆధిభ్యంతరియు వారి నేయనియు ప్రేమించి బ్రిటిషు, జపానుములకు తెలిపిరి. అవర్సాటు ప్రకారము కావలసిన మొత్తము వచ్చినను రాకన్న ఆ ఏర్పాటు ప్రకారము జేసిన ఋణములన్నిటికిని చీనా ప్రభుత్వమువారే యుత్తరవాదులగుదురనిరి.

బటేవియా స్వాతంత్ర్యోత్సవము

10 వ వార్షికోత్సవము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ర్యో, నవంబరు 19:—బటేవియా స్వాతంత్ర్యోత్సవము, 10 వ వార్షికోత్సవము జరిగినపుడు బ్రిటిషు విదేశాంగ మంత్రి కమంజం ప్రభువు డెల్లు పండేమునం చెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నిండున్నాడుముతో అభినందించుచున్నారు. బటేవియా ప్రభుత్వమువారు మరింత విశ్వరూఢివృద్ధిని కాంచి గాంచుగాక.

సింగపూరు నౌకాశయము

నౌకా వైమానికదళములఖర్చు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 20:—సింగపూరులో నౌకాశయ ముందులే నౌకా వైమానికదళములకు ఖర్చును స్థాయిలు పెట్టితెలుపు ప్రభుత్వమువారే భరించవలసియందుగాయని యడుగజేసిన కర్మల అమెరిగాడు పార్లమెంటులో ప్రత్యుత్తర ముంటిరి.

కెన్యాలో మిలీటరీ పీఠను నివారించుటకు ఛర్జన్ దీసి కొనిరనిరి. ఈ ఛర్జి 6500 వాడులు బహుశ్రేణులకు ఏర్పాటు జేసిరి. వ్యవసాయకావలసలను తీర్చుటకై కృషి పట్టుచున్నారనిరి. ఈ పనిని కాల్వేరుముగ ఏర్పాటులు గావలసిన ప్రభుత్వ మువారు డాక్టర్ ఫుల్ బ్రూక్స్ అంగీకరించిరనిరి.

టెన్సింగ్ నౌక మనిగిపోవుటనుగూర్చి విచారణ జరగ చున్నది.

రాయపురం వైద్యపాఠశాలయందు ఆంధ్రవిద్యార్థినంపు వార్షికోత్సవము. అధ్యక్షత వహించిన గౌ॥ సి. వి. సరసింహరాజుగారు మాధ్యమ కూర్చోయున్నారు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

బీము స్టేషనులఖర్చు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ర్యో, నవంబరు 20:—ఆఫ్రికా, కనడా, ఇండియా దక్షిణ ఆఫ్రికా వాయువ్య కార్యాలయములకు 242000 పౌణలు దాదాపుగ అనువదని పోస్టాఫీసు సహాయకమంత్రి వోమరు ప్రభువు ప్రకటించెను.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వ నిరంకుశము

కొలదాలతో కొట్టించుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, నవంబరు 19:—ఈజిప్టు ఆ దేశము నంత ను రూపొందించు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశ చర్యల నవలంబించుచున్నారు. ఈజిప్టు ప్రభుత్వము దీక్షింపు మన్నురావచ్చినపుడు ప్రజల వాస్తులకు హానికలుగునని భావించిరి. 80 వందల కారాగారముల కంటి. పిదప వారిని శృంగులబద్ధులగా గావించి కొలదాలతో కొట్టించిరి. జాతీయపత్రిక వాడినల్ పంపాదకడకు టివికదయలు గారు తిరుగబడుటకు ప్రజల ఎవరు సహకరించెనని అరెస్టు జేయబడిరి. రద్దు జేయబడిన పార్లమెంటును గూర్చి వార్తా పత్రిక లేనియు ప్రకటించరాదనిరి.

బ్యాసిలు మిషను సొసైటీ ఆఫ్

(బీము సర్వీసు)

లండన్, నవంబరు 19:—బ్యాసిలు మిషన్ ప్రచారక కమిటీ సొసైటీ తిరిగి ఇచ్చిజేతులేదని కామన్వెల్థ్ లో విలు ర్వున ప్రభువు బ్యాసిలుగారికి ప్రత్యుత్తరముచ్చిరి.

పోలాపూరు నేతమిల్లుల తగాదా

విషయములో ప్రతివాదులు డ్రైడ్ యూనియన్ లో నమోదు అయిన సభ్యుల కాదాయను విషయము రద్దయిన వలసియున్నదని, అట్లుగనో వారిమీద ఛర్జన్ దీసికొన వీలుండ దనియు విలర్డును ప్రభువు తర్జిలుగాక బహులిరి.

సంస్థానములందు ప్రభుత్వ పాలనాధ్యక్షుల సలహా ఉద్యోగుల పట్టికల తేజాపూర్వక ఏర్పాడుగ ఏమియు డెలవ జీయలేదని విలర్డు ప్రభువు వాల్వెడ్ గారికి జవాబిచ్చిరి.

సంస్థానముల శుభవిపాలనమునకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి కుండేలైన బాధ్యతను రాజప్రతినిధి 1926 లో మార్చి 27 లేదని వైటామగారికి వ్రాసిన లేఖయందు నిరూపించబడి ననియు సంస్థానములందు బ్రిటిషు రాజకీయాధికారులు అందున్న ప్రజల పరిస్థితులను గూర్చి డెలఫులు ఉత్తరవాదుల నియు రాజకీయాధికారులను మార్పుటకు మందు సంస్థాన ప్రభుత్వ పరిస్థితులను డెలసికొనుచున్నారని తర్జిలుగారికి విలర్డు ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిడెను.

నైమక కమిషన్

పిపావరు నిరంకుశము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, నవంబరు 19:—పిపావరులో నైమక కమిషన్ వలన జైలులో ఆహ్వానించుట కద్దేయించుచున్నారను ఇదంతయు గలవని డెంబల్ ఎక్స్ ప్రెస్ తిరపున నైమక కమిషన్ ప్రతినిధిగ బోయిన విలేఖరి డెలఫుచున్నాడు. హిం దువులను హిందువులను జైలులో డెంబల్ ఎక్స్ ప్రెస్ తిరపున నైమక కమిషన్ వలన జైలులో ఆహ్వానించుటకు హిందూ మతమును గాతన మొనర్చు శోభాకై ఎదురు జారుచున్నారని తెలపుచున్నాడు.

బెంగాలు ఆర్మీ నెన్సు బందీలు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, నవంబరు 19:—బెంగాలు ఆర్మీ నెన్సు బందీల సంఖ్య విడిచిపెట్టిమని ఇండియామంత్రి థామసుగారితో జేప్పిన సంగతి సంగతి న పెన్నుల రాక్యుగారు ఫ్రీప్రెస్ ప్రతినిధిగ ఇచ్చిడెలిపిరి. వైసంగతులు నిజముగనో ఇండియా పట్ల కార్యకపక్షము అవలంబించిన అనియతరమను అధ్యాయము ముగిసెననియు. అయిన నైమక కమిషన్ పట్లగూడ తాము మాపి అవ్యక్తము తొలగించుకొనటకు ఇండియాకు దొంగిలించు ప్రతిపత్తి నిమన్యులు ఒక కిల్లును ప్రవేశ పెట్టవలెను. చివర నైమకపులకు దిద్దుకొని కార్యకపక్షమువారు తమ తప్పును జేకుండజేసికొన్న గాని వారి చరిత్ర విమచాంత ముగ జరిగిమిడెను.

బూత్ నేనాసికి కేడు బాగానే యున్నది.

“సిల్క్ వంటి మజిలీలు”

వొరలు ప్రతిగా వాడెదరు. అన్ని కాలములలోను వాడె దగినవి. కాంపిలు తాను 12 గజములు, 6 పెద కమిజులు లగును. రూ. 7-8-0 ఆరు కమిజులు 15 అంగుళములు మెడకొలత పుతలమైవది పెట్టె రూ. 9-0-0. పట్టుకమిజులు 8 గల పెట్టె మారు అంపిన కొలత, కకారం అమర్చినవి రూ. 9-0-0. అక్కరలేనివో ఖరీదు తిరిగి అంపెదము. ఈధర 80 శాతం. 5288-2 గుప్తా అందు కో., చికాకోల్ సిటీ.

Best Plants & Fresh Seeds !!

Salem Mango Grafts Rs.80 per 100 Guavy and Pomegranates Rs. 6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen. Roses & best coloured Crotons Rs. 6 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 Sample pkts. Rs. 2 each per 10 Sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2 Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to:— S. K. I. ABDUL RAHIMAN, Nursery, Salem. 4994

సంస్థాన ప్రజల విజృంభి

(బీ.ము.న.ర్వి.సు)

అందఱు, నవంబరు 19 — బట్టరకవిటివారికి సంస్థాన ప్రజల విజృంభిని 311 బిల్ రామచంద్రరావు, అధ్యక్షుడు, చాడవగారు సమర్పించిరి అందు రహస్య సాక్షునిచారణ యందును, తమ వాఙ్మూలములను బట్టర కవిటివారు నిరాకరించుట తప్పనిది ప్రజల సమ్మతిలేనిదే సంస్థాన ప్రజలను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును సంబంధమును మార్చుకొనరాదనిరి. సంస్థానాధీశ్వరులు, వారి ప్రజల వ్యవహారములలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదని సర్ బెన్సాన్ గారు తేల్చుచున్నారు. ప్రజలను నిరంకశముగ కారాగారముల కంపుచున్నారు. వారికి నివారణోపాయము గన్పించదు. సంస్థాన ప్రజల ఆస్తిని స్వాధీనముజేసికొనుచున్నారు. ఒక్క ఇండియా ప్రభుత్వమునకే ఈ ప్రజలు మొలచెట్టుకొనుట కవకాశముగలదు. తేలిక తరుణోపాయములేదు. సర్ బెన్సాన్ గారి వాదమునే యంగీకరించితిమేని ప్రజల పాట్లు ఏమనిశ్చయమైనవి సంస్థానాధీశ్వరుల చిత్తము, ప్రజల ప్రాప్తియగును. ఒడంబడిక ప్రకారము సంస్థానాధీశ్వరులు తమ రాజ్యములందు సుపరిపాలనమును నెలకొల్పదమని యభయమిదిరి. ఈ విషయమై వారు తమ ధర్మమును నిర్వహించలేదు. పూర్వము ప్రజలే తమ ఏకీకృత బహిరంగముగ తిరుగబడుచుండిరి. కాని దానిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి పుడు పీలులేకుండ జేసిరి. ప్రజలకును సంస్థానాధీశ్వరులకును తగాదా వచ్చినపుడు సంస్థానాధీశ్వరులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ సాయమును గైకొనుచున్నారు. బ్రిటిషు ఇండియాలో హోమరులు స్వపరిపాలనమును ప్రజలెట్లనెనని గట్టిగ వాదించుచున్నారు. కాని తమ రాజ్యములందు నిరంకశత్వమును సాగించుచున్నారు. ఇని రెండును వరసరవిరుద్ధములు. ప్రజలు తమ ప్రాతినిధ్యముతో గూడుకొన్న సంఘము గోరుచున్నారు. ఆరికవ్రతముపై తమ యధికారముండవలెను. స్వాతంత్ర్యముతో గూడుకొన్న న్యాయసాసనములు కావలెను. తమ కష్టములను నివారించుటకు కాస్త్రీయమును నియమములు అవసరమనిరి. జాతిసమితివారు నూచించిన మ్యాండేటువద్దతి మండిదట. బ్రిటిషు ఇండియాలో నాక బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సంస్థానాధీశ్వరులు ఒడంబడికలు జేసికొనరాదు. అనగా ముందు రాబోవు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేదన్నమాట. ఇప్పుడది భారత నియోజకవర్గమునకు తరవాదిగాదు. కాబట్టి దానిని అంగీకరించుచున్నారు. బ్రిటిషు ఇండియా, సంస్థానముల ఆరిక సంబంధములను పరిబుచ్చుటకు బహిరంగవిచారణ సల్పవలెననిరి.

దక్షిణాకనరా మహాసభ తీర్మానములు

మంగళూరు, నవంబరు 20:— నేటికనరా దక్షిణాకనరా రాజకీయ మహాసభలో జిల్లా సెంట్రల్ కౌన్సిలు ఏర్పాటులను ఖండించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది. నైమను కవిషను వారితో తోడ్పడుటకు తీర్మానించుకొనిన మద్రాసు మంత్రి వర్గము వారు అధికారమునందుండ అర్హులకానియు వారు తత్కాలమే రాజీనామా ఇవ్వవలయుననికోరుచు మరెయ్యక తీర్మానము గావించబడినది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నైమనూనికేడికపై గావించిన తీర్మానమును మహాసభవారు ఆమోదించిరి. (అ. పే.)

ప్రకటన

కల్పిమగోదావరిజిల్లా, తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా చే బ్రోలు గ్రామకాపరముడు బ్రాహ్మణులు లేటు భాగవతుల వెంకటప్పయ్యగారి కొడుకు రామబ్రహ్మం అనే వెంకటరామబ్రహ్మం 18 సంవత్సరముల, తోపు వయస్సు గలవాడు, రెండు, మూడు నెలలనుండి చిత్తచంచలముచేత మతిభ్రష్టుడై, పదరు జిల్లా ఏలూరు తాలూకా కైకర గ్రామములోని కొంతమంది దుష్టుల ప్రోత్సాహములన, దుర్బుడతలకుడిగి వరారయ సంసార జ్ఞానము, ఎక్కువ అక్కలేనిదే అక్రమముగా, న్యాయవిరుద్ధమైన దురతులతో అప్పుకర్రములు, తలభావర్రములు, తక్కువ సొమ్ము పుచ్చుకొని, ఎక్కువ మొత్తమునకు వ్రాయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. పదరు రామబ్రహ్మయ్య భార్య గర్భిణియై యున్నది. ఈక యీ రామబ్రహ్మయ్యకు, అప్పుయిచ్చు ప్రతివారును, తమ తమ స్వతంత్రబాధ్యతపై యిచ్చుకొనవలసినదే గాని, న్యాయప్రకారము కుటుంబమునుగాని, కుటుంబాన్నిగాని బ్రెండుచేయవని, ఇందుమూలముగా ప్రచురపర్చబడినది.

ఇట్లు

(తల్లి) భాగవతుల మహాలక్ష్మమ్మ.

దక్షిణాఫ్రికా విజంటు

రైటు హానరబుల్ శాస్త్రీగారి స్థానమున

నర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు నియమింపబడుట ఢిల్లీ, నవంబరు 21:—దక్షిణాఫ్రికాయందు ఇండియా ప్రభుత్వపు విజంటుగ నున్న రైటు హానరబులు శ్రీనివాస శాస్త్రీగారు 1929 సంవత్సరము ప్రారంభమున ఉద్యోగము వదల నుద్దేశము తెలిపిరి. ఈ ఉద్యోగమున అనధికారమునకే ఇవ్వవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొని నర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారిని ఇండియా ప్రభుత్వపు విజంటుగ ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఈ సంవత్సరము (1928) ముగియగనే రెడ్డి నాయుడు దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రయాణమై వెళ్లెదరు. (అ. పే.)

ప్రాచ్యమహాసభ

లాహోరు, నవంబరు 20:—అఖిలభారత ప్రాచ్యమహాసభ 5-వ సమావేశము నేటికనరా దాక్టరు హరి ప్రసాద శాస్త్రీగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను. అన్ని రాష్ట్రములనుండి 200 మంది ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. పంజాబు గవర్నరుగారు మహాసభ ప్రారంభమహోత్సవమును జరుపుచు భారతదేశమునకు వచ్చిన వివిధజాతులవారు పంజాబును దాటినవచ్చినయీ అందుచే అన్ని జాతులయొక్కయు, అన్ని మతములయొక్కయు గుర్తు పంజాబునందు కనుపడుచున్నదనియు చెప్పిరి.

డాక్టరు హరి ప్రసాద శాస్త్రీగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లనిరి. ఈ కాలమున వివిధ జాతుల వారికి వివిధ మతములవారికి సంఘర్షణము అధికముగ నున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఇట్టి సభలు వరసరమైతే అన్యోన్యము వ్యాపింపజేయుటకు సాధనములు నుండును.

పిమ్మట డాక్టరు యస్. కె. అయ్యంగారు చరిత్రను గురించియు ప్రాచీనవస్తు పరిశోధనను గురించియు ఉపన్యసించుచు ప్రాచీనవస్తు పరిశోధనమే చరిత్రను నిర్ధారణ మొనర్చుటకు సాధనమనియు, ఇండసునడి ప్రాంత్యములందు త్రవ్వట చే దొరికిన విగ్రహములపల్ల ప్రాచీన చరిత్రాంశములను గుర్తెరుగటకు నిర్ధారణ మొనర్చుటకును ఆవకాశ మేర్పడినదనియు చెప్పిరి.

డాక్టరు పుల్లరగారు తేదములను గురించి మాట్లాడుచు తేదముల విషయమై ప్రాచీన ప్రతులను పరిశోధించి పరిమారుట అవసరమనియు, వేదములలో కొన్ని భాగములను అర్థము చేసికొనుట అసాధ్యముగ నుండుననియు చెప్పిరి.

అమర నాథజగదల్ ప్రాచీన భావలను గురించి మాట్లాడుచు ప్రతి వాఙ్మయమునకు ప్రత్యేకముగ ఆకర్షక సాంపుయన్నదని చెప్పెరి. గ్రీకువాఙ్మయము కళాభివృద్ధికి సాధనముగ నున్నది. లాటినువాఙ్మయసంఘ విర్మణ సాధనమునకు తోడ్పడును. ఇటలీవారివాఙ్మయము జీవకళలతో నుండియుండును. సామాన్యజనల జీవిత చరిత్రలలో అంగవాఙ్మయము గంభీరముతో జర్పనీవారి వాఙ్మయము, నంతో హెక్టానూమతో ప్రాచీనవారి వాఙ్మయము; కామ్యుతోన, విషయకుఖనర్రలతోన పర్షియవారి వాఙ్మయము నుండియున్నది. హిందీ వాఙ్మయము పిట్టన్నిటి కంటెను ఉత్కృష్టమైనది. భౌతిక జీవితమున ఉన్న తాదర్యములపై వాంఛ ఆధ్యాత్మిక జీవితముపై దృష్టిని హిందీవాఙ్మయము కలుగ జేయుచున్నది. (అ. పే.)

లాలాజీగారి మరణము

అనెంబ్లి అధ్యక్షుని సంతాపము

మద్రాసులో ముందుగా వీర్యరచుకొనిన కార్యక్రమమును రద్దు చేసికొనుట

అనామదాబాద్, నవంబరు 20 — బాక్సలేనుండి అనెంబ్లి అధ్యక్షుడు గాల్. బి. కే. పటేల్ గారు తన సోదరుడగు వల్లభ బాయి వలేలుగారితో వచ్చి, మహాత్మునితో సత్సంగమున నుండెను. వారు మహాత్ముని సందర్శించుటకు వచ్చిరిగాని, ఆహ్వానింపబడిన వ్యవసాయ ప్రదర్శనమునకు రాలేదు. వారు బొంబాయిమీదుగా చెన్నపట్నము వెళ్లుచున్నారు. ఆచ్యుట 29 తారీఖుదాకానుండి బొంబాయి వెళ్లి అచ్చటనుండి 2-వ డిసెంబరున ఢిల్లీ వెళ్లుదురు.

లాలాజీగారియెడల గౌరవమును ప్రకటించుటకై గాల్. పటేల్ గారు ముందుగా నిర్ణయించుకొన్న కార్యక్రమమునంతయు రద్దుపరచుకొనినారు. లాలాజీవిషయమై వారిట్లు చెప్పిరి. లాలాజీగారి మరణమువలన దేశమునకు తీరనినష్టము వాటిల్లినది. పురుషసింహము ప్రజాహిత్యతత్పరుడగు మహాసభాపుడు మరణించినాడు. కాసనసభయందలి ఉత్తములలో లాలాజీ గారిక్కడుగా నుండెను. వారు దేశమునకై జీవించియుండిరి. దేశమునకై కృషిసల్పి యుండిరి. దేశమునకై ప్రాణత్యాగము చేసియుండిరి. (అ. పే.)

అబ్దుల్ కలం అజద్ గారి ప్రకటన

మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ గారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో లాలాబజవతిరాయగారి మరణమును గూర్చి యిట్లుచెప్పిరి.

నేను యీ నెల 17 తేదీన కలకత్తాపీఠులకునుండు నాకు బజవతిరాయగారి మరణవార్త తెలియబడినది. బంపురం నే ననునట్ల నొకరు వారిమరణవార్త నెలించింది. కాని నేను నమ్ములేదు. నేను మద్రాసు చేరిపిమ్మట ఆవార్త నిజమైనదని తెలిసికొంటిని. భారతరాజకీయ నాయకత్వమునకు లాలాజీగారి మరణమువలన తీరనినష్టమువాటిల్లెను. భారతస్వాతంత్ర్య పోరాటమునకొక నాయకమణిగింతచె. మిక్కిలి యవసరముగ సమయమునందే పీరు నునలనువాని డిరేక్టరి.

భారత రాజకీయ రంగవత్తము లన్నియు పీరిమరణమునకై చింతిల్లుచున్న యీ సమయమున వారికి కర్తవ్యమునుగూర్చి నేను చెప్పుటకు సాహసించుచున్నాను. చనిపోయిన నాయకున యుక్త్యుష్ట నేపథుల గురించి భారతదేశము బాగుగ గుర్తించియుండుటలేదు. శుమారొక సంవత్సరముక్రిందట భారతదేశ నాయకులలో నొకరునుకీ అజ్ఞాత భాగంగా మరణించిరి. వారి స్మారకచిహ్నమును నెలకొల్పుట కుద్దేశించబడినది. కాని అది యిప్పటికిని కార్యరూపమును దాల్చలేదు. లాలాజీ యిప్పుడు మనలకు బాసించెను. తమ సర్వస్వమును దేశసేవకై భారపోసిన యీ మహానియునికి ఉచితముగ స్మారకచిహ్నమును నెలకొల్పుట దేశీయుల కర్తవ్యముగాదా ఈ విషయమును గురించి అన్ని రాజకీయ వత్తులవారును యోచించెదరనియు కాంగ్రెసు మహాసభయు రాబోవు సమావేశమున నివిషయము మార్గదర్శియగుననియు నేను నమ్ముచున్నాను. (అ. పే.)

శ్రీ గోవిందరాయ

సురభి నాట్యమండలివారు

- గుంటూరుజిల్లా అద్దంకి గ్రామములో ఎలక్ట్రిక్కులైట్లతో నిర్మింపబడిన వారిస్వంత టిక్కెట్లకు హాలులో
- 22-11-28 గురువారం సతీ అనసూయ
- 24-11-28 శనివారం కుశలవ
- 26-11-28 సోమవారం సావిత్రి
- 28-11-28 బుధవారం కుమారవిజయము
- 30-11-28 శుక్రవారం ప్రహ్లాద
- 2-12-28 ఆదివారం సంపూర్ణ రామాయణం

అద్భుతమైన సీసరీ, దుదులు, వైరవర్కులతో ప్రదర్శించెదరు. 5-12-28 బుధవారం ఈసభవారు పింగోలు వెళ్లుచున్నారు. 587

వి. గోవిందరావు
ప్రాశ్రయటర్ & మేనేజరు

నైమనుక మిషను విచారణ

డిల్లీ, లక్నో పురములందు బహిష్కారసూచనలు ప్రభుత్వవ్యతిరేకములు చేయుచుటకు యత్నములు

(ప్రేమ ప్రతికల గౌరవము కాపాడుట)

విషయము, నవంబరు 20:—నైమనుక సభవారి యుద్ధము సోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఇన్ స్పెక్టరు డిప్యూటీ కమిషనరు ముఖ్యమంత్రి సాక్ష్యముపంపిరి. సామన్యపురోజ్వలలో విచారించరాని నిమిషము క్రిమినలు కేసులన్నింటిని విచారించుచున్న పేద సభయగు జిరాఫెట్టి సంస్థాపికరముగ వని జేయుచున్నవనిరి. అది మార్పురాదనిరి. సరిహద్దు రాష్ట్రమునందు శాంతిచరణ ప్రకటి (క్రైమ్స్ రిస్కలేషను) కాంతిపరత్వమునై అత్యవసరమునందు ఉద్యోగములందు భారతీయుల నెక్కువగ నియమించరాదనియు ఇన్ మాంగరుగారు పోలీసువారి పద్ధతులు మార్పుచేతను లోడు ఎక్కువయగుటచేతను సేరములు కన్పిసినవి. ఇప్పుట పోలీసులు తమచుగా జరుగుచుండుటచే సామాన్యమై పోయినవి. చిన్నతగవులుగూడ పోలీసులలోనికినినను. ఈ రాష్ట్రమునందు అరాచకపు సేరములు లేవనిరి.

లంచము పుచ్చుకున్న పేద మనిషియొక్క శేరుకు ఉన్నతోద్యోగిగాని డిప్యూటీ కమిషనరుగాని విప్లవతరకు జిర్గావద్దతి ఉత్తరముగకరముగ జేయుండునని మెట్కాఫ్ గారు నడిపిరి. అది సీరముగనుండుటయే మంచిదనిరి.

చీఫ్ కమిషనరు సర్ జార్జును బోల్ట్సుగారు కహాప్యముగ విచారించబడిరి.

(అ. ప్రె.)

తెంగాలు ఉదవంపుము

కలకత్తా, నవంబరు 20:—నంగరాష్ట్ర నైమనుక సభవారి యుద్ధము సమావేశమై సర్ గజ్జువిగారిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనెను. ప్రస్తుతమున్న కాపనసభ యింకొక వత్సరము వరకు పాడిగించినచో క్రొత్త కాపనసభ నూతన సంస్కరణల విధానము ననుసరించి నిర్మించబడగలదు. కావున అట్లు చేయవలెనని గవర్నరుగారిని కోరుచు తీర్మానించిరి.

కాయింటు పార్లమెంటు కమిటీవారు ఇంగ్లాండులో నూతన సంస్కరణలనుగూర్చి విచారించునపుడు రాష్ట్రీయోప సంఘసభ్యులగుడ్డ పోజుగనుండుట మంచిదని మదరాసు ఉపసభ్యులువారి తీర్మానములోబాటు తెంగాలు ఉపసంఘమువారు ఏకీభవించుచు అనివయము నైమనుకగారికి గవర్నరుగారికి తెలియజేసిరి.

(ప్రేమ ప్రతికల గౌరవము కాపాడుట)

అరాచకమునందు ప్రతికారాధ్యక్షుల సభయందు ప్రేమ ప్రతికల సైమనుసభనుండి విరమించుటకు ప్రసంగించుచు తీర్మానించిరి. ఖాస్త్వసత్రిక ప్రధానవ్యాసమును యిట్లు వ్రాసెను:—“కమిషనరువారి యుద్ధకేసులగుర్చి యింక సెవరికైన అనుమాన ముండినచో నైమనుకగారు ప్రతికలసందర్భమున చర్య బట్టి తొలగిపోగలరు. ప్రతికల స్వేచ్ఛకు అణచిబేయబడునట్టి ముందు కమిషనరువారు మన కెట్టిస్వతంత్ర్య మొసంగగలరో తెలియగలరు. ప్రేమ ప్రతికల ప్రతికల ప్రధానవ్యాసము నిరాకరించి వెడలిపియున్న నైమనుక గారికి స్వేచ్ఛ కలిగించి యుండును. నిరంకుశాధికారులు కల్పించి అధికారుల నోటనో విడుదలయింప నోటనో వదిలించు అసభ్యములను విడుదల ఎవ్వరును ఆచర్యపడరు. నైమనుక సభవారియెడల కూయబడు యీ అబద్ధముల జ్ఞానము లేదన్నపుడే భారతీయుల జీవనము యెక్కువ పరిత్రమగ నుండగలవు.

బసుమతిపత్రిక ప్రధానవ్యాసమునందు “ప్రేమ ప్రతికల సమావేశము గారు భారతీయప్రతికల గౌరవమును కాపాడిరి. ఇతర ప్రతికల ప్రతినిధులు నైమనుకగారిచే కల్లెముల నోట తెట్టుకొని సభలో తలవంచి వనిజేయుట కంగీకరించుట నిగ్గుప చేసినది.”

డిల్లీ లక్నో పురములందు బహిష్కారము

కల్పితవిందులు

డిల్లీ, నవంబరు 20:—నైమనుక కమిషనరువారు 21 వ తేదీన డిల్లీవచ్చునపుడు హైదరాబాదు జరుపవలెనని ప్రచారము జేయుచుండిన పట్టుక ప్రమామ్యుడియ కాంగ్రెసు వాలంటీయులను అధికారమునాడు అరెస్టుజేసి ఒకగంట ఉంచి విడిచి పెట్టి నట్లు తెలియున్నది. గంటసభము వద్దనుండి రైల్వేస్టేషను వరకు బహిష్కారపు టూకెసిపు జూపుట రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. కమిషనరువారు రాత్రి 7 గంట అను వచ్చి వెంటనే వెడ్జర్లు హోటలుకు బోయెదరు.

నంటిబిడ్డల ఆ జీర్ణ వ్యాధులకు నిరసా ఆకరమును మందు.

“FIFTEEN POINTS 5 FOR MOTHERS.”

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle Wood - ward's "Gripe Water." the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so called remedies which contain narcotics". Wood - ward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist.

97-87, Fortess Road, London, N. W. 5.

WOODWARD'S "Gripe Water" KEEPS BABY WELL

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,

79 87, Fortess Road, London N. W. 5.

ప్రభుత్వవ్యతిరేకములందు డిల్లీలో యెట్టి సంబంధములేని అప్రామత్త అధికారతరులచే నైమనుక కమిషనరువారికి విందుజేయించ యిచ్చించుచున్నారని తెలియచున్నది. ఇంత వరకు డిల్లీ పోలీసులలో ముఖ్యులైనవరు యిందుకు సిద్ధపడకుండుట ప్రశంసార్హము. తమ పేదలు చెప్పకుండినచో విందుకు హాజరుగుటకు కొందరు పెద్దలు ఉద్యోగములకు మాట యిచ్చి నట్లు తెలియుచున్నది. దీనిబట్టి యీ ఆహ్వాన మెంత మనఃస్ఫూర్తిగ జరుగుచున్నదో తెలుసుకొనవచ్చును అని హిందూస్థాను నైమనుక ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

(ప్రేమ ప్రతికల గౌరవము కాపాడుట)

లక్నోలో పోలీసువారి ప్రతికూలత లక్నో, నవంబరు 19:—నైమనుక కమిషనరువారి రాక సందర్భమున హైదరాబాదు బహిష్కార ఊరేగింపు జరుగ నిశ్చయించిన కమిటీవారికి పోలీసువారికి అప్పుడే తగవువచ్చెను. అధికారమునాడు కమిటీవారు రిహార్సలుగా ముం దొక ఊరేగింపు జరపవలసిరి. కాని శనివారమునాడే కమిటీసభ్యులందరికి 144 సెక్షనువ్వారా నుండుగ పోలీసు నూతరంటుగారి అనుమతి బడయిని ఊరేగింపు జరపరాదని సూచించబడెను. కాని దానిగూర్చి వా రే మి యు ఆ లో చించక పూర్వమే లాలాజీమరణవాద్య వచ్చుచే బహిష్కార ఊరేగింపు మానేసి పోలీసువారి అనుమతిపై విచారనూచక మగు ఊరేగింపు జరిపిరి.

బహిష్కారపు ఊరేగింపులు తిరిగి 28, 27, తేదీలందు జరపుటకు కమిటీవారు నిశ్చయించిరి. వానికి పోలీసువారి అనుమతి కోరరాదని గూడ తీర్మానించుకొనిరి. కోరినను ఒసంగబడని యెల్ల తరింగియే యిట్లు తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

ఢిల్లీలో హరతాళము

విద్యార్థులు పాఠశాలల మానివేయుట ఢిల్లీ, నవంబరు 21:—నైమనుక కమిషనరు బహిష్కార ఉద్యమమునకు సానుభూతి చూపుచు ఢిల్లీయందలి 500 మంది విద్యార్థులు నేటికినను పాఠశాలలకు వెళ్లలేదు. వినయతయు స్వచ్ఛతాకమలతో వీరు నగరవిధులయందు తిరుగుచున్నారు. హరతాళము సంపూర్ణముగ నున్నది. అన్ని అంగస్థు మాయబడినది. (అ. ప్రె.)

కాష్మీరు మహారాజా గ్రేటు బ్రిటనులోనున్న కాష్మీరు విద్యార్థులకు విద్యాపరిశోధనావర్తికావకమున కేలెరి.

అంగలూరు

ఆన 1928 సంవత్సరము నవంబరు 9-న తారీఖున సాయంకాలము 4 గంటలకు బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో మ. రా. శ్రీ త్రిపురనేని మాధవరాయుడుగారి యధ్యక్షతక్రింద లాలాజీమరణవాది స్వార్థకపథ జరుపబడెను. ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభించబడెను. త్రిపురనేని చలమయ్యగారు, దుర్గిరాం రామకృష్ణయ్యగారు, ఎర్నేని నుజుమ్బాబ్బగారు, ఆరకపూడి కోటయ్యగారు కీర్తిశేషులైన లజపతిరాయగారి జీవితమును గూర్చి మాట్లాడిరి. తరువాత అధ్యక్షులు లాలాజీని గూర్చి మాట్లాడుచు లాలాజీమరణవాది నిర్వాణమును గురించి శనివారమునాటి యాంధ్రపత్రికలో శ్రీయతేజుదరుమాడి శేషగిరిరావుగారిచే వ్రాయబడిన పద్యములను జదివి వాని భావమును సభ్యుల కెఱింగించిరి.

పిమ్మట ఈ క్రిందితీర్మాన మువహించబడెను. “దేశకళ్యాణమునకై త్రికరణగుద్దిగ తన మానప్రాణముల నర్పించి ఆస్తికముగ పేరస్పర్థములకరించిన త్యాగమూర్తియగు లాలాజీమరణవాదిగా రాత్మకాంతి పొందుటకు ప్రార్థించుచు వారిటుంబమునకు మాగ్రామముతరపున వృందయ శ్రీకృష్ణమగు సానుభూతిని దెలుపుచున్నాము. సభ్యులందఱిచే నీ తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. ప్రార్థనతో సభ ముగించబడెను.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు

In the Court of the District Munsiff of Tirupati.

O. S. 153 of 28.

R. D. K. Venkataramanamma Bahadur Varu—Plaintiff. Sheikh Beemabee 1st Defendant. Sheikh Mastan Saheb 2nd Defendant.

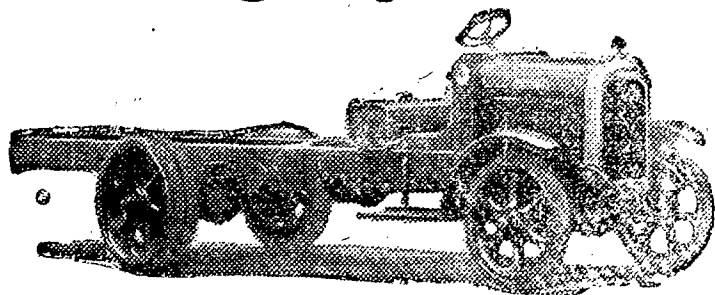
Suit for possession of the house and rent.

Please take notice that the above suit for possession of the suit house and rent is posted for the appearance of both the defendants on 24—11—28 at Tirupati. If the defendants fail to appear on the said date, the suit would proceed exparte, as against the defendants.

Tirupati, M. S. GOPALACHARI, 15—11—28. 5384 B.A., B.L., Vakil for Plaintiff.

ఫెడరల్

అన్ని పరిమాణములందు ట్రక్కులు 4, 6 లో గలవు.

ఫెడరల్ ప్రత్యేకముగా ట్రక్కులు, బస్సులకుగానే తయారుచేయబడుచున్నవి.

సరిగా నిర్మించబడినది.

సరియైన ధరగలది.

లెక్కలనుబట్టిచూచిన ఎక్కువ దృఢమైనదిగా నున్నట్లును, తక్కువ పెట్రోలు ఖర్చునుగట్లును వర్షపు చున్నది. ఫెడరల్ అన్నియు వర్షానరు, ఆయిల్ ఫిల్టర్, పెట్రోల్ పైయిసర్ మొదలగువాటితో అమర్చబడియున్నది. ఫెడరల్ ట్రక్కులు తేలికయైన ప్యానం జరు కారులు ట్రక్కులుగా మార్చబడినవిగావు, అయితే బస్సు, ట్రక్కు పనికిగానే అవి ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు చేయబడిన నిజమైన ట్రక్కులు.

ఫెడరల్ ప్రస్తుతము మార్కెట్టునందు ట్రక్కులకు గొప్ప విలువను గలిగించుచున్నవి. నమ్మిక, దృఢత్వము, శ్రేష్ఠత మొదలగువాటియందు దీనికి సమానమైన దెబ్బయు లేదు. ఇంత తక్కువధరకు దీనికంటె మేలైన ట్రక్కును కొనజాలరు. విడిభాగములు ఎప్పుడును విరివిగా స్టాకులో నుండును.

Simpson & Co., Ltd.

MADRAS

AND

OOTACAMUND.

లజపతిరాయల నిర్మాణము

దేశీయుల పరితాపము

కొంగ్రెస్ ఆహ్వానసంఘమువారి తీర్మానము

కలకత్తా నవంబరు 19-కొంగ్రెస్ జరగజోవుచుండేము క ఈ సాయంత్రము కొంగ్రెస్ ఆహ్వానసంఘసభ జరిగెను. కొంగ్రెస్ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు డగు శ్రీయత నేనగుప్రకాశు అధ్యక్షత వహించెను. లాలాజీగారి ఆకస్మికమరణమునకై సభ వారి విషాదము లేలుపుచు తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

మోతీలాల్ గారియందు నమ్మకము

సభవారికి మోతీలాల్ గారియెడల పూర్తిగా నమ్మకము కలదని తీర్మానింపబడెను.

ప్రజాసేవాసంఘమునకు సాయము చేయుదు

సభ్యుల ప్రకటన

లాహోర్, నవంబరు 19- లాలాజీగారు స్థాపించిన ప్రజాసేవాసంఘమునకు ద్రవ్యసహాయము చేయవలసినదనికొందరు దానిలోని సభికు లీ క్రింది ప్రకటన గావించు చున్నారు.

ప్రజాసేవక సంఘమును స్థాపించిన లాలా లజపతిరా యగారి మరణమునకు, సంఘసభ్యుల ముగ చాల దుఃఖము కలుగుచున్నది. వారినష్టములను మానసమునకు గలిగిన నష్ట ము తీరునదిగాదు. ఈసంఘమును స్థాపించుటలో లాలాజీగారి యుద్దేశ్యము జాతిపురోభివృద్ధికి పొటుబడు యువకులను తయారుచేయుటయు, అష్టకష్టముల నొందుచున్న నిమ్మజాత్యుద్ధరణ మునకు తోడ్పడుటనై యున్నది. మనలోనుండి యింత ఆకస్మికముగా స్వర్గమునకు వెడలినవారినిగూర్చి మనము మరచి పోకముందే వారు స్థాపించిన ప్రతిష్ఠాపనమును నిరమ్మగా నెల కొల్చి, వారు స్థాపించినవని నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుటకు మనకు కత్తి, నికరగలదులకై భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము. ప్రజాసాయమున లాలాజీగారి యశయములగు సోదర భ్రాతము, నిరాదంబరజీవనము, నమ్రభావము, నేవ కొనసాగించ గలము.

(ఫీ. పెను.)

పండిత సంతానంగారి పరితాపము

లాహోర్, నవంబరు 19:- పాంచాల కేసరియగు లాలా లజపతిరాయల నిర్వహణమునకై వగచుచు, ఆమహానీ యుడు స్థాపించిన ప్రజాసేవక సంఘమునకును, తుయవ్యాధి నిచారించుటకు శ్రీకృష్ణ వారు నిర్మింపదలచుకొనిన చికిత్సా లయమునకును సహాయముచేసి వారు ప్రారంభించిన పనిని నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించవలెనని కోరుచున్నారు. మరియు, లాలాజీగారు నిమ్మజాతులను అభివృద్ధిచేయుటకై చేసిన ప్రయత్నములకు దోహద మొసంగుదురుగాక యని కోరుచున్నారు.

(ఫీ. పెను.)

బొంబాయి

లాలాజీగారియెడల గౌరవమును ప్రకటించుటకై బొం బాయి కార్పొరేషన్ సభ నిర్ణీతకార్యమును చేయక, విషాద తీర్మానమును మాత్రము ఆమోదించెను. భారత వర్తకసంఘము వారి కచ్చేరిలకుడ నేడు మూసియుండెను. వారొక విషాద తీర్మానము మోషాదించి లాలాజీ గారి కటుంబమునకు వంపిరి.

(ఫీ. పెను.)

కలకత్తా

కలకత్తా జైలు లాలాజీగారి మరణమునకై సంతాప మును వెల్లెబ్బిరి. వారి ప్రాధమిక పాఠశాలలన్నియు శేష ముయబడి యుండెను.

హవారా మునిసిపాలిటీ

హవారా మునిసిపల్ సంఘమువారు లాలాజీ మరణము నకై సానుభూతి దెబ్బును తీర్మానము నంగీకరించిరి.

(అ. పెన్)

కలకత్తాలో అశేక విషాదసభలు జరుగుచున్నవి. కొం దరు అతివాదులు లాలాజీమరణమును గూర్చి విచారణ జరగ వలె ననుచున్నారు.

(అ. పెన్)

రాహోర్ హైకోర్టువారి సానుభూతి

లాహోర్, నవంబరు 20-లాహోర్ హైకోర్టులో శ్వాయచ్ఛాసనమున రాయబహద్దూ మోతీలాల్ గారు లాలాజీ గుణగణములనుగూర్చి ప్రశంసించుచు మాట్లాడెను. లాలాజీగారు పురుషసేవామనియై వారిస్థానము నాక్రమించుట కంతాకడు చాలినవాడు లేడనియు విక్రీలి దుఃఖించుచు వర్తెరు.

వర్తెరు.

లాహోర్ విద్యార్థుల సభ

లాలాజీగారియందు విద్యార్థులకు గల యవనిత గౌర వమును దెలుపుటకై బ్రాడ్లూలో విద్యార్థుల బ్రహ్మాండమైన సభ జరిగెను. చాలమంది విద్యార్థులును కళాశాలాధ్యక్షులు సభకు వచ్చియుండిరి. దివాన్ చమన్ లాలుగారు తమ యువ శ్యావమునందు లాలాజీగారి గుణగణములను పొగడుచు యీ క్రింది వాక్యములను చెప్పెను. ఆక్టోబరు 31 వ తారీఖున నేను లాలాజీగారితో మాట్లాడినప్పుడు వారిట్లు చెప్పిరి. నన్ను మానీ చే యి వ లె న ని వారి యుద్దేశ్యము. దీనివలన నేర గు రెవ్వరిని తెలియుచున్నది. నేర గులు పాంచాలప్రభుత్వము, నేర గులు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము, నేర గులు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము. మరణసమయమున వారు తమ క్రమింధి నొక్కనినై నను పంపలేదు. లాలాజీగారి కటుంబమునకొక్క సానుభూతివర్తమానమైనను పంపలేదు. వారి స్థానము నాక్రమించువా రెవ్వడను లేడు.

(ఫీ. పెను.)

రామలింగారెడ్డిగారి విషాదము

దెబ్బవాడ నవంబరు 20-కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారు లజపతిరాయల గుణగణముల నుగ్గడించుచు నిట్లనిరి. నేను కేం (రిడ్డి)లో నున్నప్పు డి నుండి యు వారిని నే నెరుగుచును. ఆకాలియుద్ధవచియమున పాంచాలమునకు నేల్లినప్పుడు వారి యతిధిగా నేయుంటిని. ప్రేమాన్న దుడగు స్నేహమునకై విలపించుట్లు వారి మరణమునకు నాకు దుఃఖము గలుగుచున్నది. వారు భీరుడగు రాజకీయ శాయకుడు. వారి నిర్మాణము వలన నీయగమున జరిగిన విభ్యా కార్యసాధకులతో నొకనిని భారతదేశము గోల్పోయినది. తిలక్, లజపతిరాయ, అక్బీస్ కుమారదత్తులు భారతజాతీయోద్యమమును ప్రారంభించినవారు. వారు ప్రారంభించిన యుద్ధమును దాన్, గాంధీమహాత్ముల నాయకత్వమున దేశమునందంతట వ్యాపించినది. దైర్యమున, కల్పవరాహీత్యమును లాలాజీగారి గుణగణములు. వారు విదేశములందుగూడ కీర్తినిపించి, భారతజాతీయోద్య మమునకై యన్ని దేశములయందును ప్రచారము చేయుచుండె ను.

(అ. పెను.)

ప్రధమదత్తమండల సమావేశము.

నంద్యాల

18 వ తేదీ భానువారము

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు

శ్రీయుత కె. శరభారెడ్డిగారి యువస్వామము మహాశయులారా!

స్వాగతము

దేశసేవాధురంధరులగు మీ కెల్లఱును స్వాగతముపని ప శ్వామియగౌరవమునకు శాకంబై ఆత్మైకైంద్రుల యుండినను నన్నీ యీశ్వరకార్యమునకు నియమించి, నాకే యీపుణ్య ములభింపజేయుటకు కారణము, ఆహ్వానసంఘములగు నామిత్రు లకు నాయుడగల ఆహ్వానప్రేమయేగాక జేరొందుకాదు. వార లకు నాకృతజ్ఞతా పూర్వక సమస్కారములు.

సాక్షాత్కారదేవతరూపము నలవినను, స్వామికాస్త్ర ము, అందే అభ్యసించినను, ప్రాచ్యుతచార, మతసాగరికతాభి మానముల వీడక, కాసనసభయందు స్వతంత్ర సంగ్రామమున ప్రాముఖ్యత వహించు, మా నేటి అధ్యక్షులగు మిి రాల్ శ్రీ కోటిరెడ్డిగారికి నా హృదయపూర్వక స్వాగతము.

దత్తమండల చరిత్రప్రసిద్ధము

దత్తమండలాధ్యుడయి పరంపరాసప్తలై, స్వకార్యము వీడి, వ్యయ ప్రయాసలొర్చి, చరిత్రాత్మకమున దత్తమండల ములలో ప్రసిద్ధిగాంచిన మా యీశ్వరమునకు విచ్చేసిన మహా నాయకుల కెల్లఱును నామనఃపూర్వక స్వాగతము.

దత్తమండలములు చరిత్రప్రసిద్ధమైనవి. పదునారవ శతాబ్దమున హిందూసామ్రాజ్యమున స్థాపించి సుదేశ కళలచే విరాజిల్లజేసి సామ్రాజ్య విజయతత్కముల నెలకొల్పిన కృష్ణ దేవరాయలు, విజయనగర సామ్రాజ్యపు ప్రధాన నగరముగు హంపి యీ దత్తమండలములోనిదే. సామ్రాజ్యము విచ్ఛన్నమైన తరువాత ఆరవ శతాబ్దిలోని వాఠాకరగు నరసింహ రాజు యీ నంద్యాలపట్టణమును ముఖ్యపట్టణముగా చేసుకొని యొక సంస్థానమును స్థాపించి పరిపాలించెను. ఈయన కుమారు డగు కృష్ణరాజునకు 1630 సంవత్సర ప్రాంతముల కళాపూర్ణా దయమున ఉత్తరప్రదేశ్ గ్రంథకృతి యీశ్వరయందేను.

పుణ్యక్షేత్రములు

దత్తమండలములు పవిత్రపుణ్యక్షేత్రములచే విఖ్యాతి పడ సినవి. శ్రీశైల ఆహోబిల శ్రీపురాంతకములు ఈ మండలము లోనివి. ప్రపంచ కైవల్యమనందగు మహాసన్నిధియను పవిత్రక్షే త్రము ఈ పట్టణమునకు పది మైళ్లదూరములో నున్నది.

వాఙ్మయము

చరిత్రయందేకాక ఆంధ్రవాఙ్మయ విజృంభణమున ఈ దత్తమండలములు తదితర మండలములకన్న విన్నయనుట. పోతనగారి శిరోశ్మణిజేమి బాణున. ఆంధ్రవాఙ్మయమున అగ్ర స్థానము నలంకరించు, గ్రంథరాజములలోనినగు రాఘవపాండ వీయమున శ్రేష్ఠకావ్యము, కళాపూర్ణదయమున కల్పవృక్ష బంధము, శ్రీభాగవత ప్రభుత్వమున శృంగార ప్రబంధమున, రచించిన మహాకవియగు పింగళి మూరన్నగారు యీ నంద్యాల పట్టణమునకు నాలుగైదు మైళ్లదూరమునందు యొక పల్లెటూరి వాస్తవ్యులు.

నేటి దైన్యస్థితి

ఇట్టిప్రాచీన దౌన్నత్యమున ఒకప్పుడు విలసిల్లిన దత్తమండ లముల ప్రస్తుత హిసాబిలో కోర్కెయైనది. ఈ దైన్యస్థితినిండి మనము తిరించుటకు గలమార్గములలో మొదటిది విద్యావాప్తి. విద్యావాప్తికి ముఖ్యసాధనము, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రధా నస్థానమును యీ మండలములో స్థాపించుటయే. ఆంధ్రవిశ్వవి ద్యాలయమున నొక మహావిద్యాపీఠముగా చేయవలయునని ఆంధ్రుల ముఖ్యదేశ్యము. ఈదేశ్య విద్యాలయదర్శకులలో ము ఖ్యమైన విందు శిరోగ్రాసుయన్నాను 1. మార్క్సిభాషా విద్య గలవులు 2. వృత్తి విద్యలనేర్చు కళాకాలల స్థాపించుట 3. భా చ్యదేశముల చరిత్రలకు, గణితము, జ్యోతిషము, ఆరికకాస్త్ర ము మున్నగు శాస్త్రములకు ప్రాముఖ్యత నొసగి విద్యార్థులకు నేర్పుట 4. ఆభిమానకాస్త్రముల ఆరేఖన కుశలర పోషణ సమిత్తము నియమించుట 5. శ్రీ విద్యాభివృద్ధిపై శిరోగ్రాసుని డిన ఉత్సాహపూర్వకములన్నియు సఫలముగచే మన దత్తమండల ములు నిజముగ జ్ఞానపరాద్రుడైన తేలియాడుననుట అతిశయో క్తికాదు.

ఆర్థికపరిస్థితులు

దత్తమండల ప్రజల ఆర్థికపరిస్థితులలో సత్వరముగ, లేకన్నరకపోయియున్నది. వ్యవసాయమే యీమండల

ప్రజలముఖ్యవృత్తి. సాశ్వద్ధారకముగు జలాశయము లెక్కుడుగ లేనందునను, ఉండిన ఒకటి రెండునైన తగులీరి సస్యోపయోగ ములకు జేయువ్రయత్నములు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొననం దునను, సకాలవర్షములు లేక మొట్టమొదట ఫలింపకుండుట వల నను, యీమండలములు నిరంతర ఖైదుదేవత వాతబడి మారి స్సాటకాది వ్యాధుల కాలపట్టులై దుర్భరావస్థలో మునిగియు న్నవి. కొన్ని సంవత్సరములుగా చర్మలోనున్న కుంగభద్రప్రా జెప్తు విషయమైన వాదప్రతివాదములు, కుమ్మరిమిమర్మములు, పత్రికాముఖమున మామటయే కాని కార్యరూపమున దాల్చి లేదు. ఈకుంగభద్రప్రాజెప్తు కార్యరూపమును దాల్చినను దత్త మండలముల కంటిటికిని ఉపయోగము కానేరదు. ఈ మండల మున యే రెండు మూడు బడముటి తాలూకాలలో యుపయోగ మునకాని, దర్శిదదేవతకు నిరసావరములగు కంభము మార్కా పురము తాలూకాల శివత్రయము సంబంధములేదు. ఇప్పటి కే ప్రభాభివృద్ధిచేతను ధనధాన్యాభావము నల్లను పెద్దమ్మకు పెట్టనికోటలై ప్రకాశించు యీ తాలూకాల దుస్థితి, యింకను నాయకుల హృదయముల నాటకుండుట నిచారము. మార్కాపు రంతాలూకాకు యరనైమెళ్ల దూరములోనే ప్రవహించుకృష్ణా నదికావని నిటు మరల్యుట, కుంగభద్రప్రా జెప్తునకంటె వ్య యప్రయాసలతో కూడనడికాదు. కాన దత్తమండలములకు సంబం ధించిన యీ రెండు ప్రాజెక్టుల కొరకును ఆంధ్రోద్యమస్ఫి, కృతా రులనుగట మనకర్తవ్యము.

అలవికప్రములు

వ్యయసాయమే జీవనోపాయముగ గలయీమండలముల ప్రజలకు, వ్యవసాయమునకు వలయు కొరమట్టుకై యేమి కను గ్రాసాదుల నేమి అలవి అనుకుంటుంటున్నాము. దిపార్డు మెం టువారు యెచ్చునో కొన్ని చొట్టబిసోలయించు అమ్మ వ్యవసాయకొలముట్టు ఉత్తమమైనవి కావు. చాలినన్ని లేవు. కూపుల యేర్పాట్లు తృప్తికరముగా లేవు. ఈకారణమునను యితరకార ణములనల్లను బీదరైతులు ధర్మేతరమార్గముల కొరమట్టు సంపా దించు దురస్థితి యేర్పడినది. ఇందు అలవి అధికారులకు గల నిరంకుశత్వము బీదల నెన్నియొకకట్టులపాలచేయుచున్నది. ఈవిషయమున నాశక్తికొలది కాసనసభలో నేమి బయట నేమి నాకైతుసోదకుల కొరకు నేనల్పిన కృషి విశేషించుట నవ సరము. నేటికి కొన్ని రిజర్వలు పంచాయితీసంస్థల స్వాధీనము చేసిరి. కాని అధికారుల ప్రతివేళే ము పూర్తిగా అంతరించ లేదు. బ్రజలకు వలయు సౌకర్యములు చేకూరలేదు. ఇంకను అలవి సందర్భమున చేయ వలసిన కార్యము లెన్నియొకలవు.

తల్లెటూరులన్నియు అజ్ఞానవిమరమున మునిగియున్నవి. పల్లెలందు సామాన్యప్రజలకు ఉపశ్వాసములు మూలమున, వ్య వసాయము వ్యాపారము ఆరోగ్యము, ప్రభుత్వము మున్నగు విషయములలో ప్రబోధముగావించి వారిని జ్ఞానవంతులుగా జేయుట ముఖ్యవిధి. పల్లెలలోని సామాన్యప్రజల సంపూర్ణ పరా కారముననే కాక పట్టణములలోని యే కొందరు విద్యావంతుల కృషినిలనో దేశభాగ్యదాయము కానేకాదు.

సాంఘికాందోళన

ప్రస్తుతకాలమున ఆభివృద్ధి నొందవలయునన్న సాంఘికాందోళన అవసరము. యేకాభిప్రాయ సూచకము. ఒకవ్యక్తి గ్రహంకృషిచే సాధించగల సాక్కులకన్న సాంఘికాందోళనచే సాధింపబడునది యెక్కువైనవిగను శాశ్వతములుగను నుండును. మనకైతుసోదరులు సాంఘికభావములేక వర్తనాతీతములగు యొక్కట్టులు బడుచున్నారు. జిల్లాయం దంటెటను రైతుసంఘము లేర్పడిన, వానినల్ల సాధించరాని కార్య ముండదు.

దత్తమండలాధ్యుడయినను అవసరములను ముఖ్యతల ముల కొన్నిటిమాత్రమే సంతృప్తముగా శిరోగ్రానినాడెను. ఈ సమావేశమున, శాకంబై నెన్నియొమడుగులను శక్తివంతు లగు మీచే యీవిషయములన్నియు చర్చింపబడును.

కార్యాచరణ

మన మిప్పుడు గావించబోవు శీర్మానములు సత్వరాచరణలోనికి లేకలండులకు వలయు సదుపాయములసమీప విషయదే శిశ్యులందుకొన నున్నాము. ఇందు అసామాన్యపరిభావంతులు గు మన అధ్యక్షుల ఆమూల్యపలచోలు మనకు మార్గదర్శకముగ నుండక తప్పవు.

ప్రథమ దత్తమండల సమావేశము శాశ్వతమగు గౌరవము ను మా యీ కందనవోల్ మండలమునకు చేకూర్చు యీకార్య ములు జరుగవలయుగ నెరవేర్చున, స్వాగత్యగులగు శ్రీయుత గాల్ వారిసర్వోత్తమరావుగారికిని, కే. నరసింగరావు గారికిని వారి కన్నివిధముల తోడ్పడిన తదితర మండల మహాశయులకు అనేకనందనములు.

సర్వేపాశ్చర్యసోభనంతు.

ప్రకటన

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో పెద్దాపురం తాలూకా పెద్దనపల్లె గ్రామములో తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు సంబంధించిన యీ దిగువ సమూహ దువరచబడ్డ నేలలను సాగుచేయుగల హక్కును 1339 మొదలు 1341 వరకు మూడు షనలీలకు యిజారాకు విడువబడును.

నల్వే సెం	విస్తీర్ణం ఎ. సెం.
59	24-25
6	46- 3
14	21-88
92	4- 7
5	1-92
89	6-10
అంతు	104-25

2. వలయువారు రాగల ఫిబ్రవరి నెల ఆఖరు

లోగా యెంతమొత్తమునకు వారు యిజారాకు తీసుకోగలండులకై యిష్టపడెదినని లిఖిత మూలముగా తిరుపతిలో యుండు సదరు దేవస్థానం ఆఫీసుకు తెలుపుకోవలెను.

3. అట్లు తెలుపుకోగలవార్లు విలాసమును స్పష్టముగా వార్ల అర్జీలలో వ్రాసి పంపుకోవలెను.

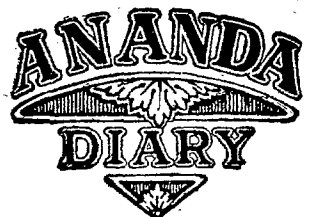
4. ఇజారా యాలం రోజు ముందుగానే అందరికి తెలుపడమవును. సదరు వాయిదారోజున పెద్దనపల్లె గ్రామంలో యాలమునకు హాజరై వారి యిష్టానుసారము నవాలుచేయవచ్చును.

1344

కె. వెంకోబరావు,

హుజూరు ఇరస్తాదారు.

తయారుగా నున్నవి

1929

ఆనందా డైరీలు

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో,

లోక్ స్క్వేర్, మదరాసు.

అమితమైన సువాసన

బిడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడుటచే మీచర్మమునందుగల నెత్ నెత్తం టి మృదుత్వము అట్లనేయుండును.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd,

P. O. Box 237

3431

MADRAS.

మహాత్మ్యమునందుగల యిబ్బందులు

గాంధీమహాత్మ్యుని వ్యాసము

మిస్టర్స్ శ్రీయోతులు సరులు లాడ్లు మున్నగువారికిం దూరటి కష్టములందును గొలుములకంటెను వాత్యురకంతు కష్టములును దొలుములు నేచాల హెచ్చునానుడును. వాత్యు న్నెహాభావములేని విరుద్ధములను ఒక విషయము విన వచ్చినచో దానినిగూర్చి స్వయముగా తెలుసుకొనకండ వట్టి విషయముల నన్నిటిని తిరుణము చేదవాక్యముగా నమ్మునట్టి మిత్రులవలనను శాశ్వతి చిక్కులు వెక్కిరియరు తప్పి చినవి.

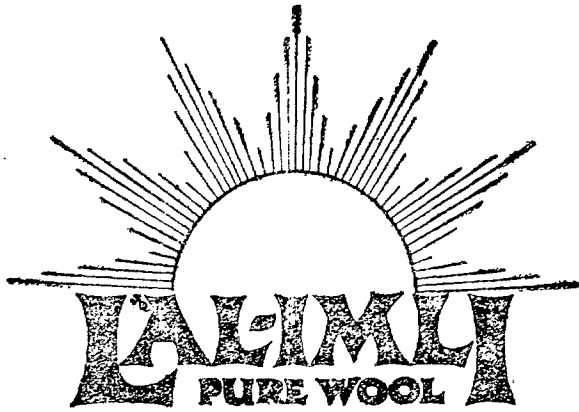
సత్యగ్రహణమునూగూర్చి పత్రికలలో ప్రకటింప బడిన వార్తలకెట్టి ఆధారమును లేదు. ఒక గొప్ప మాడ్చు జరిగిన పుడు దానిని కొంతకాలము పరీక్షించి చూడకండ వెంటనే దానిని ప్రకటింపదగునా అను విషయమున భిన్నాభిప్రాయములు కలి గినవి. ఆ విషయమును ప్రకటింపరాదని శాశ్వతతః శ్వస నీయులగు సహకారులు కొందరు నిర్ధారణగా తెలుపుటచే నేనందుల కంగీకరించితిని. అందువలన కలగు ఫలితమును నేను గుర్తించియే అటుల చేసితిని. శాశ్వత సంబంధించినయే విషయ మునూగూర్చి యేమి జరిగినను పత్రికావితేఖరులకు తెలియకండ బోదని నేనెరుగుదునగాని ఈ విషయమునూగూర్చి ప్రకటింప బడినవార్త మాత్రము కేవలము నిరాధారము.

మొదటిది బ్రహ్మచర్యనిర్బంధము. ఈ నిర్బంధము తొల గింపబడెననువార్తను పత్రికలలో చదివి చాలమంది శాశ్వతం దన లేఖలను వ్రాసిరి గాని ఈ నిర్బంధము తొల గింపకండలేదు. అవిషయమును నేను కార్యనిర్వాహకసంఘము వారికి వదిలివేసితినిగాని వారు దానిని మార్పుట కంగీకరింప లేదు.

రెండవది భోజనవిషయము. ఈ గృహ కారము చింతపంతు ఆవాలు మొదలు మున్నగువానిని త్యజించుట. ఆరంభములో అందరికిని ఒక్కటే వంట యుండెడిది. అపుడందరికిని చప్పిడి భోజనమే యుండెడిది. తరువాత చాల విటులబయలుపరా త్రమములో చేరుటచే వేరువేరు వంట లేర్పాలు చేయబడెను అనంతలలో వారు రసవర్తములను చేర్చుకొనుటకెట్టి అధ్యంతర మునలేదు. ఇప్పుడు మంల నందరికి ఒక్కటేవంట యుండ వలెనని కొన్ని నెలలకెంతయు తీర్మానింపబడెను. కొన్నిశోభా లుండరికిని చప్పిడివంటయే చేయబడెను. కాని చప్పిడి తిన గల వారికి చప్పిడివంటను తినలేనవారికి రసవర్తములతో గూడిన వంటను ఏకపాకకాలంలోనే తయారు చేయగట్లు తిలవార నిశ్చయింపబడినది. స్త్రీలకు కావలసిన సహాయ మును నేర్పవలసి వారికి కలిగించుటయే మా ఆభిప్రాయము. స్త్రీ లలో చాలమంది తమ భర్తలు ఆశ్రమము నందుండుట వలననే ఆశ్రమమునకు వచ్చిరిగాని నిత్యవలన రాలేదు. తాము చేయు నట్టి కనుల కన్నీటిని కార్యకారణ సంబంధ మిప్పటికిని వారికి బోధపడలేదు.

మూడవవార్త చేరును మార్పుట ఇదియే ముఖ్యముగు మార్పు. సత్యగ్రహణమును చేరు మొదలు ఆలోచన పూ ర్వకముగనే జట్టబడినను యిప్పుడు దానికి మేముగర్హముగా నున్నామని మేము గ్రహించ గలిగితిమి. కావున తగినపేరునే యిప్పుడు పెట్టితిమి. ఆశ్రమమునందు మరేమియును జరుగకపోయినను తమకుమాత్రమేకాక జాతీయ జరుగునూడ నేవచేయుట చాల అంశరమనియెను ఉపయోగ కరమనియెను ఆశ్రమము స్వప్రకటనగలిగెను. కావున యిప్పుడు ఉద్యోగముందిరమును మేలుకొనియున్నదని నేను తలచితిని. ఇతర మిట్లుంగూడ నంగీకరించి. ఉద్యోగముందిరమును వదలునకు పరిశ్రామిక గృహములు (యిండస్ట్రియలు హోమ్లు) వ్యాఖ్యా నము సరియైనది కాదు. ఏలనన గా ప్రతి పరిశ్రమలను చేయు వలంబింపదు. త్యాగముతో గూడిన పరిశ్రమలను మాత్రమే మేలుపలంబింపెదము. కావున ఉద్యోగముందిరమును వాక్యమునకు సరియైన అంగవాక్యమును శాశ్వతగింపవలెనని మిత్రులను కోరెదను. అంతవరకును యిది ఉద్యోగముందిరమనియే పిలువబడెనెను.

ఇటుల పేరమార్పులవలన సత్యగ్రహణము పూర్తి గా నంతరింపదు. బహిరంగ ప్రార్థనాస్థలము ఆశ్రమము క్రిం దనే యుండును. ప్రస్తుతము యితర పనులన్నియును విరమింప బడునగాని బుద్ధి పుష్టిపపుడు వానిని నరల ననలంబించుట కెట్టి అత్యుపయోగముండును.

లాలింలీ లోహాలు ప్రజాసమ్మతమును పొందినవి.

నిజమే, ప్రజాభిమానమును ఎక్కువగా పొందుచున్నవి. జనులకు వాటి యందు గట్టినమ్మకము గలదు. అది చాలా వత్సరముల అనుభవమునుబట్టి గలిగిన సమ్మతం. లాలింలీ లోహాల నాణ్యమునుగూర్చించి యిప్పుడడుగరు. మార్కెటునందన్నిటి లోకి ఇవియే శ్రేష్ఠమైనవని గుర్తెరింగిరి. అదియు ధరలు చొకకూడాను, భాగ్యవం తులు బీదవారు అందరు కొనగలరు. 100% మంచి పూరినిగ్యారంటీ పొందియున్నది.

ధరలు.

నెం.	లోహాలు.	తెలుపు రంగులు.	పొడుగు	వెడల్పు	ధర
			గ. అం.	గ. అం.	రు. ఆ.
3	"	"	3 0	1 1/2 0	7 9
26	"	"	2 15	1 6	6 6
26	"	"	2 1/2 0	1 1/4 0	5 0
418	"	"	2 12	1 5	5 4
316	"	"	2 15	1 6	7 0
26	"	" చెక్కు	2 15	1 6	7 0
60	"	తెలుపు రంగులు.	3 0	1 6	12 8

మరా:—పైన నుదహరించిన కొలతలు సరియైనవి. జాలరు కొలతలలో చేర్చబడలేదు.

Bangalore Agency:—

Messrs. KAPURCHAND & Co.,

Chickpet Bangalore City.

Bezwada Agency:—

S. M. WAZIRUDDIN & Sons.,

Bezwada.

Manufactured by only:—

THE CAWNPORE WOOLLEN MILLS Co.,

(Branch of the British India Corporation Ltd.,)

Post Box No. 5 CAWNPORE.

ఆశ్రమవాసులకు నాయందు విశ్వాసము తొంగుటచే ను చాడెన దేశాయి కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొ నబడెనని ప్రకటనలో ప్రకటింపబడెను. ఇది కేవలము అబద్ధ ము. కార్యనిర్వాహక సంఘము వెనకనే యేర్పా పబడెను గా ని నేడేర్పాకు బడలేదు. చాలకాలము క్రిందటనే నేను ఆసం ఘాధ్యక్షునిని వదిలివేసితిని. కాని మరల వారు కోరుటచే కార్యభారమును వహించితిరి. ఇప్పుడు చేరు మార్పుబడినందున ఆ ధ్యక్షుని భారము కొంత తగ్గినటులులనుచున్నది. అందువలన నేను తప్పుకొంటిని. దేశాయి అధ్యక్షుడయ్యెను. కాని నిజమున శాశ్వతపరిపాలనము శాస్త్రానేకలను. ఆశ్రమవాసులకు నా యందు విశ్వాసమున్నంతకాలమును గూడ నది నాయంజేయం దును (ఎంబయండియా 8-11-28)

రోజాపుష్ప లేహ్యము

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది- కాం విలేచనమును చక్కగా గలిగించును. దుదిరమయినది- వర్షము తడు. 15 రు. డబ్బి. ద్దు. 0-10-0.

మ క ర ధ్వ జ

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని, బలమును కలిగించును రుల 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు ర. 1-0-0 పి. సి. పి. అందుకో అయ్యుర్యదనూజం, పెరిడేని, నల్లూరడల్లా

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

2113
కొంగ్రంకులలో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, అంగ్ల ఇంద్ర జాలము, మంత్రశాస్త్రము, ధూరదైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల సేక తనూజులు, విశేషదవ్యములు మునుష్యుని నాయమచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొద లగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4. 'సంజీవి' తాయత్తు దీని ధరించిన ఆరోగ్యము, బలము, తెలివి అందము, అదృష్టమునిచ్చును. కరీక్షలో జరుగు కలగును. గొప్పవారిదను అభింపును. పని చేపూరును. వ్యాపారమున లాభమునిచ్చును. అనేకమంది మెప్పుపొందినది 1 కి రూ 1-8 పి. ఆర్. జవార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరుజిల్లా.

శరీరమును ఉత్కృ తునుకలగు నొనర్చుటకు, రభి వృద్ధి గలిగించుటకు ఖ్యాతిగాంచిన మా ఆతంక నిగ్రహమాత్రలను నేనింపుడు. 82 మా. తెలుగుల డబ్బి 1 కి రు 1-0-0 క్యేటలూను ఉచితము. ఆతంకనిగ్రహ శార్మశి, 26, బాకేయ, మదరాసు. 219

దక్షిణకన్నడజిల్లా మహాసభ

నారిమెనుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

ఈనెల 17 వ తేదీన మంగళూరు వద్ద జరిగిన దక్షిణకన్నడ సమావేశమున కిద్దరు వక్తావలయు శ్రీయంతి పి. నారిమెనుగారి కీ. వి. వి. జన నడివారి.

మనదేశము వెదుర్కొనియున్న సమస్యలలో నొకటి ఘోషమునకు మెట్టుమెట్టు కలిపి పరిశీలించి యున్నది. ఈ సమస్య పరిష్కరించబడినచో నాని మనకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభింపజూతు.

మీరాష్ట్రమునకు సంబంధించిన ప్రత్యేక సమస్యలను నేనిచట ముచ్చటించబడును. ఇట్టి రాజకీయసంబంధముల సమావేశములో మీరాష్ట్ర సమస్యలను ముఖ్యస్థానమునకు కలిపి మన తేలికయిందే నిూరు దులిపి ప్రాయోగ్యము. వానిని సాధించుటకు సంబంధించిన కారణము వానిలో నా కెక్కువ పరిచయము లేకపోవుటచే యున్నాను. కాబట్టి యీ సమావేశమునకు విచారణాంశము మీరాష్ట్రమునకు విడిచిపెట్టుచున్నాను. అయినప్పటికిని యీ సమావేశము నే నధ్యక్షత వహించునని మన దేశముయొక్క ప్రస్తుత పరిస్థితులను నేను కొద్దిగా విమర్శించునని యున్నది.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు

నేను భారతదేశము గొప్ప రాజకీయ పరిస్థితిలో నున్నాను. ఈ సమయమున మనము కార్యదీక్ష మీదనే మనదేశము యొక్క కోటా న కొట్ట జనుల యొక్క తీవ్రతాభిప్రాయమును నాధారపడి యున్నది. కొద్దిమంది స్వతంత్రత కట్టి పోరాడుచున్న యీ సమయమున గాంధీజీ యొక్క నానివలన యాత్రా భారతదేశమునకును గలగునట్లు మనకు కలగజూచుచున్నాడని తొలగించ సాధ్యమైనది మనము గ్రహించవలెను.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను చక్కగా గ్రహించు గలగునట్లు గత 200 రోజుల క్రిందట నుండియు జరిగిన క్రిటికల యొక్క చారిత్రమును సంప్రదించవలసి యున్నది.

మనదేశములో క్రిటికల రాజము సాగించబడిన వాటి నుండియు మనము రాజకీయము గనుక ఆర్థికము గనుక, సాంఘికము గనుక పరాధీని స్థితిలో నుండుటచే గాక విదేశీయులందు గూడ మనము అపమానికబడుచున్నాము.

శాస్త్రీ, లజపతిరాయగార్లు అవమానింపబడుట

మనపరాధీన్యమునకు మన నిస్సహాయత్వము నకును ప్రస్తుత నిర్వహణ ఈ విధమున అవమానముల కంటే కంటే పల్లమును నావహించును ఒక బ్రిటిషువానికే జగిస్తాడు యాదోపియను బాతులన్నియు గూడ బొక్కపెట్టిన లేచి దాని పరిహారమును గోడట మన మెన్నియోపాదలు విని యున్నాము

మనదేశములో దగుకెట్టుటకు యాదోపియను బాతులలో నెట్టి హింసకయినను స్వాతంత్ర్యము గలదు గాని, సోదర స్వత్వము, ప్రాణమును నధిద్రవోపియవంటి నుండి భారత ప్రజలకు తమ స్వతంత్రమునే యడుగుపెట్టుటకు స్వాతంత్ర్యము లేనివారము యున్నాము.

ఈవిధముగానే ప్రపంచమునకు బాధక పోవు నిబంధనలు సంధి జాతియు ఒక్క భాంతియును మాత్రమే కొన్ని ప్రత్యేక ప్రతిబంధకములతో గూడియున్నవి

భారతదేశముయొక్క ప్రస్తుతాంధ్ర యాదోపియ నుండి గా అనియు భంజముయొక్క యితర దేశము లన్నియు స్వతంత్ర పాలనను ననుభవింపచున్నది.

జానపదము బహుస్వల్పకాలములో వాటి స్వయంతులను విశ్వయంత్రము సంఘసంస్కార మందును యితరవిషయములందును గాంధీజీయొక్క తాత్పర్యము ఆమెకి నులకును యాదోపియనులకును గూడ ప్రాంతీకముగా నున్నది.

బ్రిటీషు దేశము కమిటీ పాపానానాకత్వమున ఆధునికమన పట్టుబడితేను కార్యదీక్షతోను సత్వరాభివృద్ధి గాంచగల్గినది

మీరాదేశముగూడ యిట్టివలెనే పుష్కలమును సంపాదించగలిగినది. కాతీయ ప్రభుత్వ మేర్పడి యిప్పటికి కొలదిమాసములయినను గనుపలేదు. అయినప్పటికిని తాను ఆర్థికతాబ్దులతో నయినను గాంచియుండజాలని యభివృద్ధి యాకొద్దిమాసముల కాలములోనే సాధగల్గినది

అన్నిటికంటే మనకు దృష్టాంతముల అభిగనిసాసము యిచ్చు దనుభవించుచున్న యొక్క స్వయంతుల కాలము క్రిందట మనము గాలించుచుండలేదు. అదేమన హిందవులను మహమ్మదీయులను పరిపూర్ణముగా పాక్కుల ననుభవించుచున్నాము. భారతదేశములో మన విశ్వముగాంచుచున్న హిందూమతాన్ని సంఘట్టములు అచ్చట వెదకిననులేవు దీనిని బట్టి భారతదేశ హిందూమతాన్ని సంఘట్టములకు మూలకారణము, మన ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానముయొక్క మూలము

తమను విడిచి పోవలెను స్థితి యే యిది పుష్కలముల మున్నది.

ఈవిధముగా అనియభివృద్ధిలోని యితర జాతులన్నియును సర్వవిషయాల సర్వకాభివృద్ధి గాంచుచుండగా, మన భారతదేశముకొట్టిమాత్రమే యింకను తన వరాధీన్యమును తొలగించుకొనజాలకున్నది

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము

మనదేశ మిప్పుడు కడు పీడకావస్థలో నున్నది. ఇంక, రాజకీయ విశేషమునది దేశమును కాపాడుటకు యే యొక్క మార్గము ఆర్థికసంస్కరణ యున్నదియు, ఇంకొకటి యున్నది. పక్షములవాదము, ఏకీభరించియున్నాము. కాని, ఏకీభరము మాత్రముగానే యీ సమస్యనుగూర్చి మాత్రము భేదాభిప్రాయములు కలగజూచును. ఒకవంతునది మిత్రవారుల కావలయును మాత్రమే గోరయినాము. పూర్తియగు మాత్రమును చేటనే గాని పరిష్కారము దనియు, అట్టి మార్గము క్రమక్రమముగానే జరగవలెననియు వీరవాదించుచున్నాము. ఇంకొక వైపునది ప్రజాసామాన్యమతముగూడ వరాధీన్యమును విభజించుటల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముకంటే తక్కువ మార్పియను నుండిరాదని వాదించుచున్నాము.

కాంగ్రెసు మహాసభ

మెట్టుమెట్టి 20 లేక 30 రోజులకాలము పరిగూడ నొకటి; మనకు కావలయు మార్గమునే ద్రోష్కుచుండినవందే. మనకు భారత మెట్టియును గలగునట్లు అయినప్పటికిని కాంగ్రెసు పరిపియుండిన ప్రయత్నములకు తగిన శ్రమ చేయకపోయింది. కాంగ్రెసుములము పనే ప్రజాసామాన్యమార్గముగా జరగవలె ముందుర నన్న స్వాతంత్ర్యసంరంధమునకు తగిన మార్గ మేర్పరచబడియున్నది.

కాంగ్రెసు మెట్టుమెట్టి ప విశ్వరూపంలో జరియుగాంచుటకంటే మనకు ముఖ్యకారణములందేను మెట్టి కాంగ్రెసుమేముగా ఈ సమస్య ప్రజాసామాన్యమున కంటే బడిన నుండుట కట్టి ప్రయత్నమును జరిగియుండలేదు. ఇప్పుడు మన మనభివృద్ధిలన కేర్పూరిన గుంపిత మేమునగా, ఎట్టి మార్గమేముగానీ ప్రజాసామాన్యముయొక్క పరోక్షము సంపాదించుకొండ జరుగుగాంచజాలదు.

రెండవవారము మేమునగా, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు వెన వెంట కార్యాచరణ మేదియును లేకుండుట. తీర్మానమునకు కార్యాచరణము వెంట నుండియుండినచో ప్రయోజనము లేదు. కార్యాచరణముతో గూడిన తీర్మానముయొక్క విజయమునకు బాధ్యత ప్రత్యక్షపరచుచుగా నున్నది.

ప్రజాబలము

కాంగ్రెసుకుండిన పై రెండుభాగముల నొక్కసారిగా తీర్చగలిగినవాడు గాధీయవారు. దొక్కడే యీ యెల్లవ గోరింపకలేదు. కాంగ్రెసు సందేశమును దేశ యొక్క పక్షములకు గూడ వాస్తవము గాంచి ప్రజాసామాన్యమును పీల్చాడని వారి మనోభావమును బట్టింది. వారిని కార్యదీక్ష పరుల గానించి న మెట్టు మెట్టు వాయుకుడ రిడే కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రజాబలమును కల్పించి, మెట్టుమెట్టు పర్యాయము ప్రజాతత్వమున ప్రభుత్వమున కంత్రి సందేశమును బడి, అపహేయోద్యమమును నడిపి, కనీసము ముగ్గురు పాపి, కాంగ్రెసు సద్భుత పుణ్యముకంటే మెట్టుమెట్టును లుప్పరి స్థానమునకు చేర్చినవాడు గాధీయవారు. కాబట్టిదే దేశమిప్పుడు ఇతర వాయుకు లుంకింపై గాధీయవారునకే అధిక గౌరవమును కృతజ్ఞతను జూపుచున్నది.

గాధీయవారు మూలమున ప్రజాసామాన్యములో స్పృహను యా నూతన మనోభావము భారతజాతి సకలమీద నిలకడగా నుంచజాలెను. భారతజాతి యికమీద అధికారులకు విశ్వాసముల గావించుటతో కాలపారగమన కంగీరింపజాలెను. భావిభారత రాజ్యాంగవిధానమును తనే స్వయముగా నేర్పరచుటకు దీక్షబూని యున్నది.

నెహ్రూ రిపోర్టు

నెహ్రూ రిపోర్టులో జానబడిన దోషనియన రాజ్యాంగము, లేక మద్రాసు కాంగ్రెసు తీర్మానములో జానబడిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము, మన సమస్యగూర్చియే ప్రస్తుతము మనలో నభిప్రాయభేదము గాన్పించుచున్నది. ఈ సమావేశములో పై సమస్య విచారించబడి తీర్మానింపబడవలసియున్నదిగావున, నా క్షణత యభిప్రాయమును నే నెచ్చట చెబుచున్నాను.

భారతజాత్యభివృద్ధి మార్గమున కొక గొప్ప సోపానముగా నెహ్రూ రిపోర్టును నేను భావించుచున్నాను. రిపోర్టునందు నూచింపబడిన సర్వసామాన్య పాక్కులు; సాంఘిక సమాసా

Allenburys Foods advertisement with text in Telugu and English, including 'The Allenburys Foods', 'బిడ్డలను పెంచుటకు', and 'Allen & Hanburys Ltd., London'.

Advertisement for 'కుసుమ' (Kusuma) featuring a large title, date 'సీసా 1-కి, కృ 2-0-0', and detailed text in Telugu.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

[1929 నం నవంబరు 21-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిని ,, క 42 కలవి	18 0 0	18 8 0
సెల్లారెని ,, డిల్	18 8 0	14 8 0
ఫిల్లి ,, డిల్	15 8 0	17 8 0
రాగులు క. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
మవ్వలు ,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్య పవ్వులు

కందులు బస్తా 1-కి 205	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిల్	16 0 0	17 0 0
సెనలు ,, డిల్	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిల్	15 8 0	17 8 0
ఉలవలు ,, ర 195	10 8 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

కప్పునూనె కా 1-కి	145 0 0	150 0 0
నయ్యలు 1-కి	14 0 0	21 0 0
నీరు నెనగవత్తు కా 1-కి	49 0 0	50-0-0
నీరు నెనగనూనె గానుగ కా 1-కి 115 మినుకనూనె 1-7		
శుభదను కా 1-కి	97 0 0	100 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయవత్తు కా 1-కి	105 0 0	106 0 0
కుశవత్తు ,,	75 0 0	88 0 0
మిరకకాయలు (గుంటూరుని) కా 1-కి	70 0 0	84 0 0
దనియాల ,, కా 1-కి	70 0 0	84 0 0
గుంటూరుకాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 40, 45		
కాళవాస్త్రీకాయకట్టు ,,	50, 55	
బెల్లము కా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కావత్తు బస్తా 1-కి	25 13 0	26 1 0
చింతమడు కా 1-కి	85 0 0	70 0 0

5. ఇనుము

వట్టాంకం కా 1-కి	82 0 0	84 0 0
ఇదరం	25 0 0	85 0 0
రవుడు	27 0 0	85 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యాదా	8 2 0	
నెం 6 ,, కట్టారి	5 8 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నెం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	7 7 0	
నెం 40 బామ్మకు 10 పా	12 0 0	
నెం 44 సాండా	6 2 6	
నెం 40 రాణి	10 12 0	
నెం 4 బెన్నిచినీడు	4 12 8	

7. దూది

బోంబాయి బాదం 1-కి	856 0 0	
-------------------	---------	--

8. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి	61 8 0	61 12 0
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
సవరకు 1-కి		18 6 0
ఇక్కి కా 1-కి	280 0 0	284 0 0
రాగి కా 1-కి	276 0 0	280 0 0

9. రంగులు

అలిమేలు స్విట్టరలాండు అలివరంకా సింహం		
నీసా 1-డిగ్రిలం 200 కి రు 58 0 0		
నీలిరకు 1 రు	1 10 8	
14 రకులు	1 10 0	
28 రకులు	1 9	
56 రకులు	1 8 2	
1 అందర	1 8 0	
బ్రాస్కా వల్లెట్ అన కా (బర్మి-రెడ్డు)	8 4 0	
	1 0 0	
	1 2 0	

నైమను కమిషను

కైబరు కనుమల కేసుట

నరిహద్దుప్రాంతముల దుర్మయములు

అల్లరులకు కారణము లేదా?

కేసునకు, నవ బం 19:—డక్కా, జిల్లా బాలోడువద్ద కొంతకాలము అల్లరి చాల విరిచుకొని నున్నట్లు తెలియజేయు. పశ్చిమకాండాలోయనివాడు లగు పిన్యామిని మళ్ళికారకులు. ఖాసీ, డక్కా చేరువకు రోడుపై బోవుచున్న ఒంటె ప్రయాణికులను యెదుర్కొనిరి. కాని వాడు విరివి పారడ్రోలిరి ఈ అల్లరికకు స్థానికముగాని కారణము లిం కెన్ని గలవో యొకను చెబుటలేదు.

ఆఫీడీల సన్మానము

సైమనకమిషను వారు, కేంద్రసంఘమువారు నిన్నను కై బరు కనుమలకు బోయిరి. ఆ ఫ్ గ ను సరిహద్దుకు మైలుదూరమున వారు నిలిచిపోయినట్లు తెలుసు. పిన్యామి కేసునకు కట్టుబడి కమిషనువారికి విదొసంగిరి. తిరిగివచ్చుచున్నపుడు ఆఫీడీ కాయకలు తోటవిందు గావించిరి. కమిషనువారికి పరిగ్రహించు బహుమతిగ నొసంగిరి. సన్మానపత్రమునందు భారతీయులకు అధికారము లొసంగిన నోతము మరచిపోరాదనిరి. ఆఫీడీ కాయకలు, బాకలు, కారకెట్టు, సంచులు మున్నగు విచిత్రవస్తువులను సైమను ప్రభుకులకు కాన్ఫుల నొసంగిరి.

తిరిగి విచ్చివీడప పామనకునందు ఇస్లామియా కాలేజి విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు విందుగావించిరి.

ఖానుల, హిందువుల సాక్ష్యము

పిమనకునందు సాక్ష్యవిచారణసమయమున, రాష్ట్రీయ సభ్యులగ సరిహద్దుకిల్లాకాయకలు నలుగరు చేర్చుకొనబడిరి.

ఖానుల ప్రతినిధులు సాక్ష్యము చెప్పి యీ రాష్ట్రీయమున దొక కాసపభ సాపించునె ననియు అందుచెందునంతల సభ్యులు కమిషనుకు గారిచే నియమించ బడవలెను. మూడవ పంతుమాత్రమే ఎన్నికపభ్యుల అండవలెనని కోరిరి. తమకాయ కత్తము కుకబిరికి బోతుండుటకై అధికసంఖ్యాకసభ్యులు కామిటీలు కావలెనని కోరిరి మూడవ పంతుకు సమష్టియో జకర్లము లున్నను హిందువులకు ప్రత్యేకనియోజకర్లము లున్నను తమకు అభ్యంతరము లేదనిరి.

ఖానులు వారమురోజులక్రిందట పూర్తిగ సంస్కారముల కోరయిరి. వారి యభిప్రాయమును యెప్పుడో మార్పుకొనిరినది సరి అట్లు ఖానులుగాత ఎం. ఎల్. ఎ. మునించిరి. ఖానులకాయకజ్జాడు మార్పుకలిగిన టంగీగించెను.

హిందువులు సాక్ష్యముపంతును సరిహద్దురాష్ట్రీయ ఇండియాకు ద్వారములె నెన్నయన యెట్టి సంస్కరణములూ సంగరాదని చెప్పిరి. అక్రమగగాని, రాజకీయముగాగాని యీ రాష్ట్రీయము కేంద్రపభ్యుత్వాధి కారము నుండి వేరు చేయుట కాయకము గాదనిరి. బయట కొండకాయల బాధనుండియు, లోన దుర్మయల బాధ నుండియు తాము సంతక్షించుకొనుటకు వీలుండదు. యెప్పుడో నిధానమే ముందిదనిరి. హిందువులకు కలిగినప్రాతినిధ్యము గల సలహాసంఘము నియమించవచ్చును. ఎవల్లికి యొకపురు హిందువులు యొకపురు మహమ్మదీయులను స్టేటు కోన్సిలుకు ముగ్గునను సమష్టినియోజక పర్మములద్వారా ఎక్కుకొనుట కవకాశ మిచ్చుననిరి. స్వామిచారణవిషయమున పంబాబు రాష్ట్రీయముతో జరిగేయవచ్చు ననిరి. (ప్రీ (తెను.)

రాబోవు ఆర్థికపత్రములో పెన్సి ప్లాన్లేసిని, ఉత్తరము లకి ఒక పెన్సిముడ్రనే అంటించవలెననెదరట.

“వశీకర లేహ్యము”

వీర్యమున గట్టపరమక, సింహముతో పోరాడగల కత్తి నిచ్చును. సంభోగమునకు కొంత వ్యవధినిచ్చును. రక్తము కుఠిల పరమన, గొండ్రాండ్లకు సంతానము కలిగించును, స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును హిమాలయపర్వత పనమూలికలు బంగారుతో చేయబడెను. గుణములేదన్నవానికి డబ్బు వాడకు అంబెదము. డబ్బు 80 కు రు. 8 మాత్రమే. 5288

1 డాక్టర్ ఎ. ఎస్. మూర్తి, చికాకోల్ సెటి.

“పాలి నీన్ గనో మిక్చర్”

గనోరియా, లెకోరియాకు అమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

- 1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తి కలుగును
  - 2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
  - 3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చును.
- ఒకమారు వాడిచూచిన, దానిని తిరిగి కొనుగోనము చేయవలె.

16 డోసులకు సరిపోవు నీసా 1 కి రు 3/-
పాస్టేజి ప్రత్యేకం రు 0-7-0 5078

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

నేషనల్ ఇండియన్
లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ
లిమిటెడ్

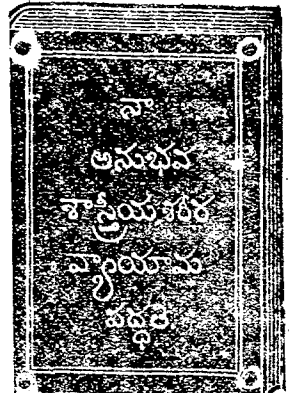
నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెట్టింపులాభముల వద్దతి నూట్కి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చువద్దతులు యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుము.
హిందూదేశములో యిట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటి లేదని సమ్మతమున్నా మని స్టేట్సుమెంట్ చేపరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.
4777 వి. కె. చెట్టి,
శ్రీకృష్ణ మద్రాసు.
ఫోను నెం, 2420 బామ్మబామ్మ నెం, 150
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
కార్టర్ల సర్కార్లు, బెజవాడ.

ఉచితము. ఉచితము.
అంతటా గుచితముగా అంబుడును 3259

ఈ గ్రంథమునంద
లేకవ్యాధులు నివార
ములు పూర్తిగాచర్మింక
కనబ. ఇందుకాయొక్క
ము, కాశిమ్యల యొక్క
ము, తెక్కువలకును
మించుచుకాయకలును
బుగూడ కలవు. దీనిని చ
తుగముగ తరించితిరిని
కావ్యాధులనువద్దతి మి
కానుగ బోధకడ గల

1. ప్రతిభారతీయునకును దీని జరిపిన మాత్రమున నూకగో
శ్వాసమున కరీర వ్యాధులూపైయు కలిగి ఉండను. తమలా
బర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండకాలా తంపితిరిని యీ
గంధము నెంటునే తంతుబడును. దీని మీదేయ యాత్రయందు ని
స్సంతోషముగ మార్పుగలిగి తిరును. ఈసమయమున పోగొట్టుకొ
నుచు. ఈవిషయము విచిత్రమునందుండగనే లేఖను వ్రాయు
ను. దీనిజరిపి ఆయురారోగ్య బలమున ననుభవించుడు గాతి.
ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు ఉభయ భారతీయ కరీర
గ్యాంతుమూర్తదర్శి పోస్టు అవకాశునది, రెండుకూరు. (జి.టి)

